

DRAUGAS
LEIDŽIA MARJONŲ BENDROVĖ, Inc.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Administracinis telefonas CANal 7775
Vienintelis tautinė ir tikrinės minties
lietuvių dienraštis Amerikoje.

DRAUGAS

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY MARIAN GUILD, Inc.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone CANal 7790
The most influential Lithuanian Daily
in America.

No. 90

3c a Copy

Chicago, Illinois, Trečiadienis, Balandžio-April 17 d., 1940 m.

Kaina 3c

VOL XIV

TRUMPAI

Rašo A. Skirius

Naujas karo impulsas Europoje, Vokietijos užėmimas Skandinavijos valstybių ir tuo išaukimas Anglijos ir Prancūzijos į aktingą jūros, oro ir sausumos dvikovą davė Amerikos pramonei naują linkmę. Anglai ir prancūzai trokšta dar daugiau ir moderniškesnių karo lėktuvų įsigyti Amerikoje.

Jau didelį skaičių senesnių konstrukcijų orlaivių J. Vals tybės pardavė Europos kariuomenėms valstybėms. Tačiau amerikiečių orlaivių gamintojai turi dar naują karo lėktuvų konstrukciją, tų lėktuvų gamyba dar neįsplesta, jie praktikoje visgi dar neišmėginti. Tik žinoma, kad jie yra žymiai pranašesni už dabartinius karo orlaivius. Jie per valandą gali išvystyti 450 mylių greitį, ir be nusišalimo nuskristi apie 5000 mylių. Reikia, vienu kuro pasiėmimu galėtų persikristi per Atlanto vandenyną ir bombarduoti prieš miestus.

Anglai tų karo orlaivių norėjo jau praėjusio karo, bet jie nesutiko su amerikiečių reikalavimais padengti naujų orlaivių gamybos mašinerijos perorganizavimo ir pritaikymo išlaidas. Dabar, kai dar labiau bėda prispaudė, jau sutinkanti ir šias išlaidas padengti.

Tik Amerikos vyriausybė buvo susvyravusi, ar, alijantams parduodant pačius geriausius karo įrankius, nebus išduotos priešams (nes vokiečiai vistiek jų pačius) Amerikos karinės paslaptys, ar tais pačiais ginklais po kiek laiko neatsisuks prieš pačią Ameriką.

Tačiau prez. Roosevelt ir sekr. Morgenthau galvoja kitaip. Juodu nori parduoti moderniausius karo orlaivius anglams ir prancūzams. Jie mano, kad tuo būdu dar galima labiau patobulinti orlaivių gamybą, surasti naujesnių patobulinimų, paruošti įmones masinei gamybai ir labiau užtikrinti tautinę apsaugą. Žinoma, juodu teisingai galvoja — nedarant nieko neįšmoksi, nepadarysi pažangos; o ir pagamintus jų reikia išmėginti, kaip jie praktikoje veikia, kiek ir kuo naudingesni už kitus. O karinės gamybos paslaptis vistiek išgauna įvairiais kitais būdais.

Taigi angliai gauna iš amerikiečių realios paramos, aišku, tik už pinigus. Ir vėl skamba Amerikos ginklų fabrikai, kala Europai žudytis naujus moderniškus karo orlaivius ir kitas kariavimo priemones. Iš to Amerikai dviguba nauda; pirma,

Vokiečiai išpėja Haakoną pasiduoti

Buvęs "City of Flint" laivo karininkas Carl C. Ellis ir jo sužadėtinė Ruth Eugelsen iš Bergen, Norvegijos. Jie susitiko, kai "City of Flint" buvo vokiečių laikomas Norvegijoje. (Acme telephoto)

IŠKELIAMAS AIKŠTĖN NACIŲ ULTIMATUMAS

STOKHOLMAS, Švedija, bal. 16. — Norvegų vyriausybė iš savo slapto buveinės padavė viešumoms santrauką vokiečių ultimatumo, kuris išteiktas karaliui Haakonui ir jo vyriausybei balandžio 9 d., trimis valandomis ankščiau prieš užimsiant sostinę Oslo. Ultimatumo penki posmai yra šie:

1. Norvegijos gyventojai ir kariuomenė turi kooperuoti su Vokietija.
2. Visos tvirtovės, susisiekimai ir karo laivai turi būti paduoti vokiečiams.
3. Visi norvegų prekybiniai laivai turi būti laikomi saugiose vietose.
4. Norvegų laikraščiai ir radijo turi nutraukti savo laisvą veikimą ir kooperuoti su vokiečiais.
5. Vokiečių vyriausybė pasiryžusi sudaryti naują norvegų vyriausybę su premjeru majoru Vidkin Quisling (norvegų nacių vadu).

Karaliaus Haakono vyriausybė atmetė šį ultimatumą ir apšaukė Oslo.

BRITŲ IR PRANCŪZŲ PINIGAI NORVEGIJOJE

LONDONAS, bal. 16. — Norvegų autoritetai iš čia per britų radiją ragina norvegus priimti britų ir prancūzų pinigų, kadangi siunčiama ekspedicija neaprupinta norvegų pinigais. Paskiau bus atiteista.

gauna užsienio valiutos, padaro mokėjimo balansą labiau aktyvų ir, antra, suteikia vietos bedarbiams darbų, daugiau išmoka algoms ir tuo pagyvena pinigų apyvartą greitį ir pakelia žmonių pragyvenimo standartą.

VĖLIAUSIOS IŠ LIETUVOS

KAUNAS, bal. 14. — Amerikos lietuvių aukos naudojamos tik lietuviams vilniečiams šelpti.

Iš Lietuvos per Odesą Palestinos išvyks 7,500 žydų atbėgėlių. Taip pat užsiregistravo 5,500 lenkų, kurie pareiškė norą grįžti į tėviškes, Vokietijos valdomose srityse. Vokietija sutinka juos priimti.

Šių metų valstybės biudžetas sudarytas 426 mil. litų sumoje.

Nužymėta Lietuvos ir SSR siena 370 kilometrų ilgio.

Didieji Maskvos laikraščiai daug rašo apie Lietuvą, teigiamai įvertindami jos apdėtinumą ir realią politiką, girdami pavyzdinę ūkį bei bendrą kultūros pažangą.

Šiomis dienomis pasirašoma Lietuvos Vokietijos ekonominė sutartis.

NACIAI UŽGROBIA VISUS VARPUS

BERLYNAS, bal. 16. Nacių autoritetai įsakė suregistruoti visus Vokietijoje varpus, sunkesnius kaip 22 svarus ir nereikalingus signalų sistemai. Varpai bus paimti karo pramonei.

NACIAI LENKAMS PARŪPINA DARBO

BERLYNAS, bal. 16. — Okupuotoj Lenkijoje yra keletas šimtų tūkstančių lenkų be darbų. Naciai praneša, kad aštuontą pavasarį šie bedarbiai gaus darbo žemės ūkiuose ir prie kelių tiesimo.

10,000 NORVEGŲ PEREJO ŠVEDIJON

GOTEBORG, bal. 16. — Nuo vokiečių įsiveržimo Norvegijon apie 10,000 norvegų, įėjus 3,000 karių, perėjo Švedijon.

BUKARESTAS, bal. 16. — Rumunijos vyriausybė nusprendė neeksportuoti kviečių Vokietijon. Kviečiai pačiai Rumunijai reikalingi.

HITLERIS KOVOSIĄS BE PASIGAILĖJIMO

ŽENEVA, bal. 16. — Bu- Rusijos klausimu Hitleris sakė, kad vokiečiai geriau kaip kas kitas pažįsta rusus. Šimtai vokiečių karininkų tarnavę rusų kariuomenėje. Patirta, kad rusai neturi o fensyvos pajėgumo.

Hitleris sakė, kad jis būtų patenkintas Klaipėdos ir Dancojo prijungimu Vokietijon. Deja, kiekvienam jo planui britai su prancūzais statė kliūtis.

IŠMUŠTI IŠ NARVIKO VOKIEČIAI PAVOJUJE

Chamberlain Hitlerį vadina pasiutusiu šunim

NACIAI IŠPĖJA KARALIŲ HAAKONĄ

BERLYNAS, bal. 16. — Vokietijos vyriausybė praneša, kad Oslo mieste nacių sudaryta nauja laikina vyriausybė išpėja pabėgusį karalių Haakoną, kad jis grįžtų į Oslo ir pasiduotų naujos vyriausybės nuožūrai. Sako, tik tuo būdu jis gali išvaduoti savo sostą.

Naciai sako, kad karalių pagrobė buvusios pasprukusių vyriausybės nariai ir jį klaidingai informuoja apie šalies stovį ir baugina vokiečiais.

Anot nacių, iš Oslo pabėgusi vyriausybė su karalium sostinėje paliko sumišimą. Tad norvegų vyriausiojo teismo prezidento nuosprendžiu sudaryta nauja vyriausybė ir grąžinta reikalinga tvarka. Tad ši vyriausybė yra teisėta, pareiškia naciai.

NARVIKO VOKIEČIAI PAVOJUJE

STOKHOLMAS, bal. 16. — Britai ir norvegai turi savo žinyboje šiaurinėje Švedijos uosto Narviką. Vokiečių daliniai pabėgo į kalnus. Sakoma, kai kurie išilgai geležinkelio nešėdinaši Švedijos link. Britų ir norvegų kariuomenė imasi visų priemonių uždarinti vokiečiams pasprukimą ir juos sunaikinti, jei neretų pasiduoti.

CHAMBERLAIN SMERKIA HITLERI

LONDONAS, bal. 16. — Kalbėdamas vienam susirinkimui ministras pirmininkas Chamberlainas pareiškė, kad britai kovos iki tas nacių pasitęs šuo bus sunaikintas. Anot jo, pasaulis neturės ramybės, tautos neturės taikos ir nesijaus apsaugotos nuo pavojaus iki tas piktas šuo bus gyvas.

Patys vokiečiai yra kalti, kad jie neunsikrato tais piktadariams, kuriems niekai yra religija, gailestingumas, teisybė ir teisingumas.

NUSKANDINĖ BRITŲ KRUIZERI

BERLYNAS, bal. 16. — Vokiečių karo vadovybė praneša, kad vokiečių bombonešiai Norvegijos pakrantėse nuskandinę britų kruizerį ir sunaikinę vieną jūrinį lėktuvą.

MASKVA, bal. 16. — Laikraštis Moskva Bolševik rašo, kad naciai Skandinavijoje laimės ir britai su prancūzais ten susilauks smūgio.

NORVEGŲ VYRIAUSYBĖ SUSEKA IŠDAVIKUS

STOKHOLMAS, Švedija, bal. 16. — Visas pasaulis stebėjosi, kokių būdu vokiečiai be didelių sunkumų greitai laiku prasiveržė Oslofjordui ir paėmė sostinę Oslo. Šio fjordo pakrantėmis yra stiprios norvegų tvirtovės. Pro jas priešui veržtis nėra galimybių. Bet vokiečiams be sunkumų teko pasiekti sostinę.

Dabar pasirodė, kad vokiečių transportams fjordu veržiantis tvirtovės buvo nutilusios ir norvegų karo laivai nesipriešino.

Tai norvegų kai kurių vadų išdavikų žygis. Nacių agentai juos papirko. Nepa- pirktiems gi išleisti norvegų vyriausybės vardu klastoti įsakymai nesipriešinti vokiečiams.

Nacių agentai veikė sąjungoje su norvegų nacių vadais, žinomais vidaus priešais.

Norvegų vyriausybė jau pašalino ir pasmerkė vieną išdaviką. Jis yra Kongsvinger tvirtovės viršininkas maj. Hoeh Nielsen. Apie kitų vadų nusikaltimus renkami įrodymai.

PATARIA TRUMPINTI DARBO VALANDAS

WASHINGTON, bal. 13. — Federalinio monopolijų komiteto apklausinėjamas CIO Steel Workers Organizing Committee pirmininkas Philip Murray pareiškė, kad nedarbą mažinti reikalinga visose pramonėse įvesti 30 val. savaitės darbą. Be to, atleidžiamies iš darbo darbininkams turi būti išmokama mažiausia nors po 500 dol. jų gyvenimo pradžiai. Pagaliau federalinė vyriausybė turi įsteigti visą tinklų mokyklų bedarbiams juos paruošti naujiems amatams.

Murray sako nedarbą sukėlė šis mašinų amžius — pažanga technologijoje. Anot jo, per paskutinius dešimtį metų technologija iš plieno pramonės išstumė mažiausia 30,000 darbininkų. Už keleto metų dar apie 40,000 darbininkų neteks darbo. Tas pat yra visose pramonėse. Mažosios kompanijos, neturėdamos ištekliaus įsitaistyti tobulinamas darbo mašinas, griūva. Lieka tik stambiosios bendrovės.

REMKITE, SKLEISKITE KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ

GAL TAS PASKUTINIS HITLERIO ŽYGIS

WASHINGTON, bal. 16. — Kariniuose ir diplomatinuose sluoksniuose čia analizuojamas Hitlerio užsimojimas — Danijon ir Norvegijon įsiveržimas. Dang kas yra nuomonės, kad šis Hitlerio žygis yra niekas daugiau, kaip tik žaidimas su ugnimi. Jei bus laimėta, Hitleris dar daugiau pelnys sau garbės. Jei pralaimės, tad sugrius jo visi ir pirmiau atsiekti laimėjimai.

Hitlerio įsiveržimas Danijon gali būti pateisinamas tik tuo, kad Vokietijai stinga maisto, o Danija jo turi pakankamai. Bet Norvegijon įsiveržimas nėra niek nepateisinamas. Toks žygis yra tik sau priešų skaičiaus didinimas. Naciai turėjo žinoti, kad tuo savo įsiveržimu jie negalės apdrausti geležies rūdos importo iš Švedijos per Norvegijos uostą Narviką.

Santarvės valstybės dabar Norvegijon siunčia savo gausią karinę ekspediciją. Atrodo, ten vokiečiai bus sunaikinti, jei nenorės pasiduoti. Pasprukti — visi keliai uždariti ir saugomi.

Čia spėjama, kad jei Norvegijoje naciai ištiks nelaimę, tai šis Hitlerio žygis, matyt, bus paskutinis. Nes, kiek girdėta, vokiečių karo vadovybė buvo priešinga šiam Hitlerio užsimojimui.

Galimas daiktas, kad jis po nepavykimo Norvegijoje, bandys dar įsiveržti į Olandiją, ar Belgiją, o gal dar ir į Balkanus. Bet vargiai tas bus vykdoma, kai nacių ištiks smūgis Norvegijoje. Vokietijos karo vadovybė gali kartais susimesti prieš savo diktatorių, kurį šiandien visas pasaulis smerkia.

AMERIKIEČIAMS SKANDINAVIJOJE YRA VARGAS

WASHINGTON, bal. 16. — Švedijon ir Norvegijon esantiems amerikiečiams, kaip pasirodo, nėra priemonių tuos kraštus apšildyti. Švedija neturi laivais susisiekimo su Danija, o Norvegija šį kartą atkirsta nuo viso pasaulio.

Norvegijos sostinėje Oslo esantieji amerikiečiai negali to miesto apšildyti, nes visi geležinkeliai ten uždaryti. Laivais niekur negalima išplaukti.

Washingtonie ieškoma priemonių, kaip tuos žmones iš ten ištraukti.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Numatomas debesuotumas ir šalta.

Saulė teka 5:06, leidžiasi 6:33.

Pavojingiausias Priešas

Viduriniai priešai valstybei yra daug pavojingesni, negu išoriniai. Nuo savųjų sunkiau apsisaugoti, negu nuo svetimųjų.

Spauda šiomis dienomis iškėlė idėjų dalyką iš Norvegijos gyvenimo. Pasirodo, kad ten aukštųjų pareigūnų tarpe atsirado išdavių. Tokių atsirado net kariuomenės viršininkai. Jie išdėvė vokiečiams paslaptis, įdėvė planus, reikale asisakė kraštą ginti. Dėl to vokiečiams pasisekė taip greit užimti Norvegijos sostinę ir kai kuriuos strateginius atžvilgiu labai svarbius uostus.

Nors išdaviškai yra susekti, bet tautai nuostolis jau padarytas. Reiks daug kraujo pralieti, daug turto pakloti, kad bus atikaisytas išdavių padaryta tautai skriauda.

Ligšiol Vokietijos naciai daug laimėdavo išdavių, šnipų pagalba. Jie beveik niekur nedarė žygio, kol nesusirado žmonių, kuriuos galėtų papirkti ir užkinkyti judosi-kam darbiui. Taip buvo paklupdyta Austrija, Čekoslovakija, taip nuo Lietuvos atplėstas Klaipėdos kraštas. Tuo keliu, kaip išrodė, ejo ir prie Danijos ir Norvegijos užgro-bimo. Bet čia ne viskas taip jau sklandžiai išėjo. Nors šnipų ir išdavių susirado, tačiau tenka kariauti ir su vietos žmonėmis ir su jais į talką atėjusiais britais.

Šiais laikais, žinoma, ir visuomenė, tos valstybės yra stipresnė, kuri piliečiai yra sąmoningi, ištikimi, kurių tarpe mažiau palin-kusių ir išdavių, pasiduotų. Norvegų tauta, rodos, ir kultūringa ir vieninga, bet vis dėl to ir jų tarpe atsirado išdavių taip kritiškų valstybės gyvenimo valandoj. Laimė, kad išdavių darbas dar ne visai pavėluotai bu-vo susektas.

Vilnius Atgija

Vakar gavome didelį laiško pluoštą iš Lietuvos. Gavome ir laišką. Keletas jų atėjo iš Vilniaus.

Laikraščiuose labai daug žinių iš Vilniaus gyvenimo, kuris ten kas kart vis labiau at-gija ir įsisiūbuoja. Gyventojai, net ir kita-taučiai, aiškiai pajuto, kad naujieji ir tik-rieji Vilniaus krašto šeimininkai atėjo ne tik su duona, bet ašinėse su savim gerą tvarką ir visus lygiai, teisingai traktuoją. Dėl to net lenkų laikraščiai jau palankiau rašo apie Lietuvą, nes jų skaitytojai juos tai verčia daryti. Gyventojai neužmiršo, kokia tvarka buvo prie lenkų valdžios, kokia prie rusų ir mato, kokia yra dabar. Jiems buvo tvirtinama, kad Lietuvos valdininkai kažkokie laukiniai žmonės, žiaurūs ir t.t. Bet netruko patirti, kad jiems buvo meluojama. Dabar mato, kad turi reikalą su kultūrin-gais žmonėmis, kurie moka ir gerą tvarką palaikyti, ir padėti, ir reikale susiepti.

Lietuvių kultūrinis ir visuomeninis gyve-nimas atgauname krašte, kaip pastebime, vir-te verda. Taip ir reikia. Svarbu tą judėjimą visokiais būdais remti, kad jis dėl lėšų sūkios nesustotų.

Vilniaus krašto lietuviams dirbant ir vi-sai tautai jų darbą remiant, nė nepajusime, kaip tas kraštas bus visai atlietuvintas.

Nelengvas Daiktas Iškrapštyti Vokiečius iš Norvegijos

Italijos vyriausybės organas Giornale d'Italia skelbia, kad Daniją ir Norvegiją už-imti rengėsi ir vokiečiai ir santarvininkai. Tik, girdi, vokiečiai pasiskubinę ta a likti.

Kaip ten nebūtų, bet faktas yra, kad Da-niją vokiečių jau pagrobta; o Norvegija grō-biama. Danija negalėjo nei pamanyti apie pasipriešinimą. Jei ji būtų pasipriešinusi, tai būtų susilaukus baisiosios likimo, negu Len-kija.

I Norvegiją vokiečiai savo kariuomenę ga-beno šmugelio keliu. Norvegai įsibrovusiems vokiečiams priešinasi dėl to, kad jų kraštą

lengviau ginti ir dėlto, kad santarvininkai stengiasi pagelbėti.

Sunku Norvegiją užkariauti, bet kartu yra sunku iš ten išbriovusius vokiečius iškrapš-tyti.

Norvegija yra panaši į pietų Amerikos respubliką Čili. Abi yra ilgos, abi driekiasi pajūriu, abi kalnuotos, abi yra siauros. Norvegija yra 1,100 mylių ilgio, o pločio kai kuriose vietose tėra 60 mylių, o kitose 260 mylių. Norvegijos pajūris išraižytas įlankomis, fiordais vadinamais. Pakrantėmis yra apie 150,000 salų ir salelių.

Norvegijos kalnai siekia iki 3,000 pėdų aukščio. Gyventojų turi tik apie 3 milijonus.

Kadangi vokiečiai užbėgo už akių santarvininkams ir Norvegijoj įsistiprino, tai da-bar santarvininkams yra sunku užuotus su-rasti būdą išsodinti ten savo kariuomenę ir pagelbėti norvegams apsidirbti su vokiečiais. Vokiečiams didelė galybė užpuolimui ir ap-sigynimui yra jų oro laivynas. Savo orlaivais jie gali ne vien statyti pavojun Norvegijoj išsodinamus santarvininkų kareivius, o taipgi gali trukdyti jų transportavimą jū-roje. Vokiečiai jau skelbia, kad dėl jų orlaivų veiklos jūroje keletas anglų transportinių laivų turėjo grįžti namo. Santarvinin-kams sunku savo kariuomenę išsodinti dar ir dėlto, kad Norvegijos pakrantės yra kalnuotos ir nedaug tera vieų, kur kariuome-nę galima išsodinti. Norvegijos gi uostų dau-guma jau vokiečių rankose.

Jei pavyks vokiečiams Norvegijoj įsistip-rinti, tai jie iš to turės daug patogumų. Jie galės Norvegijos pakrantes naudoti preky-bai. Jie tomis pakrantėmis ir iki šiol nau-dojo, tik anglams padidinus ten blokadą laivų plaukiojimas pasidarė labai pavojin-gas. Toliau Danijos ir Norvegijos pakrantė-se vokiečiai turės orlaivių stovyklas, iš ku-rių darys puolimus ant Anglijos karinių, pre-kybinių ir žvejybių laivų. Toliau santarvininkų padėtis pasunkės dėlto, kad nuo da-bar jokių sau reikmenų negaus nei iš Da-nijos, nei iš Norvegijos, nei iš Švedijos ir negalės naudotis jų prekybinių laivų patar-navimu.

Giovanni Papini, garsusis rašytojas, išleido naują knygą "Italia Mia", apie kurią rašy-damas Igido Giornini, sako, kad ji be kitko reikiamai įvertina katalikiškąją idėją — "Daug kas bandė naują Europą atkurti. Ita-lijos katalikams yra tik vienas sprendimas: krikščionybė, kitados Europą sukūrė. Bažnyčia ją gali vėl atstatyti". (KSB).

APŽVALGA

Belgų Dienraštis Apie Vilnių

Belgų dienraštis "L'Avenir Belge" įsidė-jo kaip laisvą iš Lietuvos straipsnį antrašte:

"Vilnius sugrįžo į motiną tėvynę". Straips-nyje priminama administracijos linija, kuri skyrė sostinę nuo visos Lietuvos. Vilniaus sugrįžimas buvo su dideliu džiaugsmu sutik-tas visų gyventojų, kurių kiekvienas kentė-jo dėl atimtos Gedimino sostinės. Straipsnyje toliau priminama Vilniaus praeitis, jo buvęs turtingumas ir kultūrinė bei istorinė reikš-mė, pažymint, kad, lenkams valdant, Vilnius negalėjo normaliai plėstis, nes neturėjo su-augusio su savimi užnugario, reikalingo jo klestėjimui. Toliau kalbama apie Lietuvos pastangas pakelti senosios sostinės gyveni-mo lygį iki viso krašto lygio. Užsimenama ir apie vidaus paskolų Vilniaus reikalams. Tarp kitko, pastebima, jog daug kas stebėjėsi, kad Lietuvos vyriausybė nustatė tokį aukš-tą lenkų zlotų kursą, tuo tarpu, kai Briuselyje už lenkų zlotą tebuvo mokama 0,25 fran-ko. Čia pat paaiškinama, jog Lietuvos vy-riausybė tai padarė, atsižvelgdama į sunkią padėtį žmonių dėl karo įvykių ir norėdama palaikyti ūkinio gyvenimo pusiausvyrą. Lie-tuvos vyriausybė, norėdama pagelbėti sugrą-žintų Lietuvai sričių gyventojams, paskyrė kreditą supirkti 60 milijonų lenkų zlotų, kas sudarė sunkią našą valstybės iždui. Toliau minimi ūkinė reforma, kuriai įgyvendinti taip pat reikalinga nemažų lėšų. Sunkią naš-tą Lietuvos vyriausybei sudaro Lietuvą už-plūdę lenkai atbėgėliai. Čia pabrėžiamas lie-tuvių svetingumas tiems "kurie per ilgus metus pasirodė priešais, okupuodami seną lietuvių teritorijos dalį".

DRAUGAS

LAIŠKAS IŠ VILNIAUS

Pereitą rudenį Lietuva per-papė jaunimui ir po kiai die-gyveno nepaprastą džiaugs-mą: atgavome Vilnių. Jau veikia ir likę čia lenkų inte-spalių 10 ir 11 dienomis visi Lietuvos radijo imtuvai buvo gultę argulti. Gaudėme žinias apieėjusius pasitarimus Mas-kvoje dėl Vilniaus Lietuvai bus vienuoliktis kraštas, kur perleidimo, ir kada Kaune minių minios džiugavo dėl pa-sirašytos sutarties, to pat džiaugsmo bangos persirito ir per visą Lietuvą. Džiaugsmas pasiekė aukščiausio laipsnio spalių pabaigoj, kai mūsų kariuomenė triumfalai žygiavo į savo amžiną sostinę. Tą die-ną tikrai daug asarų buv Lietuvos išlieta. Bet tai bu-vo džiaugsmo asaros. Verkė-me iš džiaugsmo, beklausyda-mi radijo pranešimų, nors ir negalėjome pamiršti rimtų fak-tų, kad bolševikai, einant su-tartimi, stiegs savo bazes; kad drauge su Vilniumi Lietuva imasi sau naują didelį vargą — atstatyti nuskursi, išbadė-jusi kraštą, išlaikyti ko ne šimtą tūkstančių svetimų at-bėgėlių, planuoti ir pradėti atlietuvinimo darbą; kad a-napus naujų sienų liko dar šimtai tūkstančių mūsų krau-jo brolių, iš kurių per šim-tas tūkstančių gyvų lietuvių-kai kalbančių lietuvių. Visa tai negalėjo būti pamiršta. bet paties Vilniaus su jo sri-timi atgavimas tarsi užtemdė visus anuos reikalus ir numa-tomus vargus. Ta proga aiš-kliai pasirodė, kaip neapsako-mai brangus lietuvių tautai yra Vilnius. Ir bus jisai juo brangesnis, juo didesnę kai-ną už jo atgavimą reikės mo-kėti, juo daugiau pasiaukoji-mo tauta turės parodyti savo sostinei ir jos sričiai su visa Lietuva sutapdyti. Lietuva at-tėjo į Vilnių tam, kad iš jo daugiau nebeišėit. I Lietuvą atnešė ramybę, tvarką ir duo-ną. Suprantama tad, kad vil-niečiai sutiko mūsų kariuome-nę su tikru entuziazmu.

Bet greitai pasirodė ir at-virkščioji gyvenimo pusė. Dau-gelis tų, kurie iš kareivinių katilų pavalgė už dyką sve-čių pietų, paskui šnekėjo: lit-vinai manė, kad su savo bui-za ims ir nupirks mus: dar pa-laukite, ne taip lengvai tas eis. Didžioji dvasinė krašto jėga — lenkiškoji kunigijė leido sau ignoruoti ir boik-tnoti Lietuvos respubliką. Sa-vo destruktiviją įtaką sulen-kintai Vilniaus liaudžiai i-

Reikia čia pastebėti, kau-šį kartą Lietuvą atėjo į Vil-nių jau daug geriau pasiruo-šusi, kaip prieš 20 metų. At-ėjo su planu ir su sistema. Buvo aišku, kad pirmasai darbas bus — tai alkanus pa-penėti ir nuogus pridengti. Čia daug padėjo mūsų galingi kooperatiniai centrai. Pieno-centras ir "Lietūkis", o taip pat ir Maistas. Jie pirmomis dienomis atvarė į Vilnių iš-tusis traukinius reikalingoms maisto produktų ir prekių.

Toliau, reikėjo įlieti į sritį pakankamai ekonominio krau-jo — litų. Tad buvo paleista arti 40 milijonų litų, leidus iškeisti zlotus, kurių gyven-tojai nemaža turėjo — i litus. Daug kas buvo linkęs kritiškai žiūrėti, kodėl už nusmu-kusį zlotą mūsų Finansų Mi-nisteris mokėjo net 40 lietu-viškų centų. Tačiau tik tuo būdu kraštas galėjo šiek tiek eis. Didžioji dvasinė krašto vertus tos dešimtys milijonų zlotų, kurie dabar suplaukė i Lietuvos Banką, bus panau-dotos padengimui sąskaitų bu-vusios Lenkijos firmų, esan-

Anglų pranešimu sekmingai apšaudytas vokiečių karo lai-vas Admiral Scheer. (Acome telephoto).

čių dabar rusų ir vokiečių val-trukdyti lietuvių aspirantų džioj.

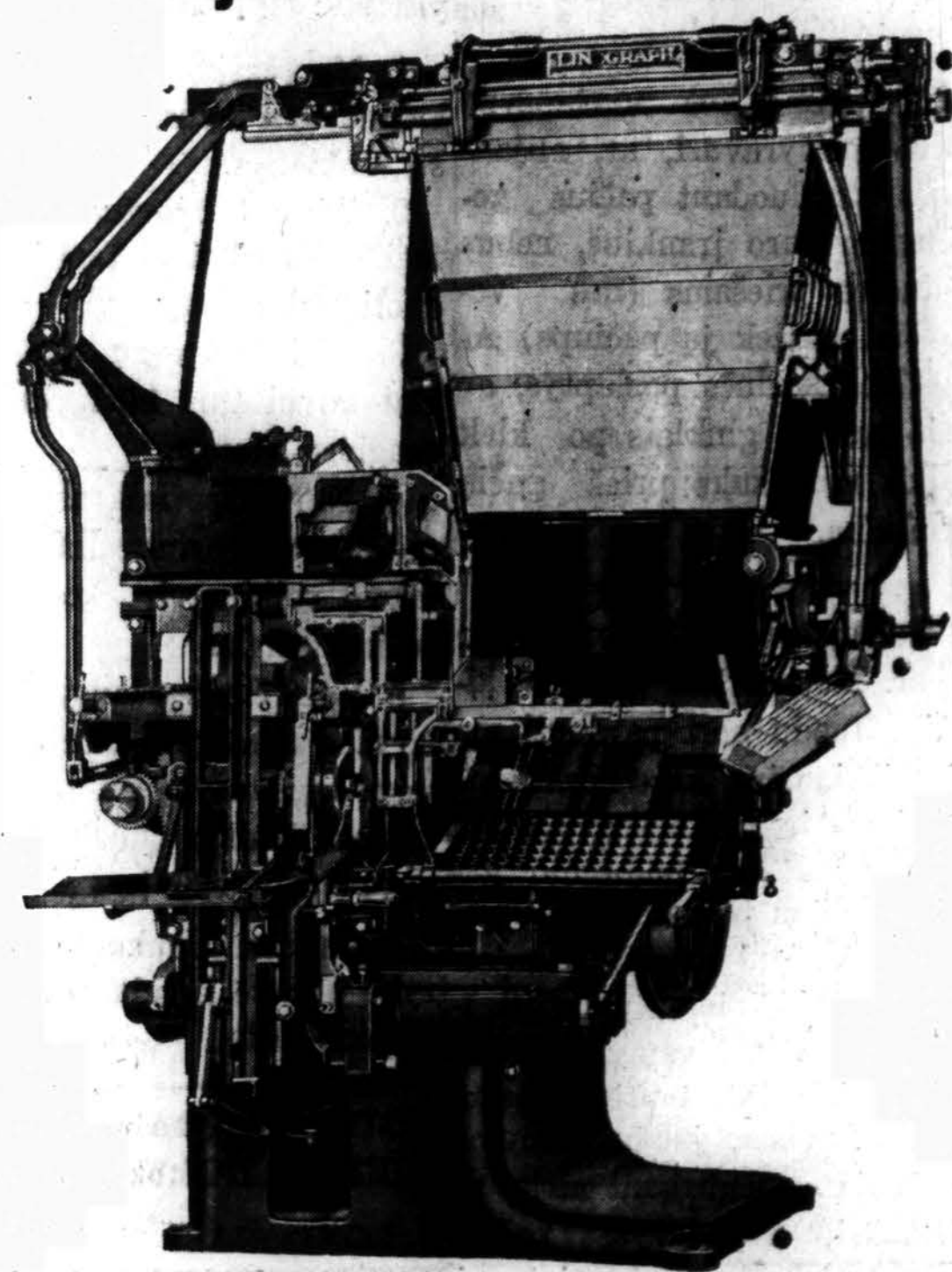
Su visais neramuoliais ir riaušininkais valdžia visą lai-ką laikėsi humaniškos, bei-kartu ir tvirtos bei nuosek-tinės taktikos. Policininkai ža-vi vilniečius savo aukštu ti-giu, gražia uniforma ir man-dagiu apsiėjimu; tačiau tie patys policininkai sugebėdavo pavaisinti neramus vaikėzu-tai ir sričiai ramumą ir sau-gumo jausmą. Kai kurie stoje Lietuvos tarnybon lenkų pe-dagogai neiškęsdavo nepakur-ties prieš Lietuvą vaikų bei gimnazistų; šie sukdavo mo-kyklose triukšmą. Ir čia buvo elgiamasi gana griežtai. I riaušininkus ir jų kurstytojus pašalinavo; likusieji greitai nurindavo. Šiuo metu visos mok-kyklose darbas eina nor-maliai ir tvarkingai.

Didžiausį rūpestį mūsų val-džiai ir visuomenei sudarė bažnytninis klausimas. Čia pa-dėtis visai nenormali. Visa dvasinė vyskupijos vadovybė, visa kapitula, visa kunigų se-minarijos vyresnybė ir profe-sūra — lenkai. Iš 185 dabar-tinės diecezijos kunigų tik 31 lietuvis, iš jų tik 25 tinkle pastoracijos darbai, ir dar iš-tų bene 5 bedarbiai, negauna vietų. Iš arti 100 seminarijos klierikų tik 4 lietuviai. Nuo seno buvo laikomasi taktikos

trunkdyti lietuvių aspirantų seminarijų priėmimą, tuo tar-pu buvo ieškoma kandidatų i-kunigus ne lietuvių gyvena-muose kraštuose. Dabar štal-kartu ir tvirtos bei nuosek-tinės taktikos. Policininkai ža-vi vilniečius savo aukštu ti-giu, gražia uniforma ir man-dagiu apsiėjimu; tačiau tie patys policininkai sugebėdavo pavaisinti neramus vaikėzu-tai ir sričiai ramumą ir sau-gumo jausmą. Kai kurie stoje Lietuvos tarnybon lenkų pe-dagogai neiškęsdavo nepakur-ties prieš Lietuvą vaikų bei gimnazistų; šie sukdavo mo-kyklose triukšmą. Ir čia buvo elgiamasi gana griežtai. I riaušininkus ir jų kurstytojus pašalinavo; likusieji greitai nurindavo. Šiuo metu visos mok-kyklose darbas eina nor-maliai ir tvarkingai.

(Tęsinys 7 pusl.)

Naujos Mašinos Atvaizdas

"Draugo" Spaustuvės Mašinų Fondas

Kadangi su Naujais 1940 Metais "Draugas" išsina kasdien padidintas 8 puslapių, taigi būtina, kad įsigytume naują, moderniausią LINOGRAPH mašiną.

"Draugo" Bendrovės direktoriai nutarė steigti "DRAUGO" SPAUSTUVĖS MAŠINŲ FONDA.

Aukotojai, kurie "Draugo" Spaustuvės Mašinų Fondui į-neš \$100.00 a) bus įrašomi į "DRAUGO" BENDROVĖS GAR-BES NARIUS; b) gaus mūsų dienraštį "Draugą" iki mir-ties dovanai.

"Draugo" Labor Day (Rugsėjo 2) Piknike bus duodama 1940 Naujas De Soto Automobilus laimėjimui. Šio pikniko pelnas skiriamas "Draugo" Spaustuvės Mašinų Fondui.

KAS ŠIANDIE SKAITOMA

Savaitinė Laikraščių, Žurnalų Ir Knygų Apžvalga

veda Eduardas J. Kubaitis

KO REIKALAUJAMA IŠ MŪSŲ INTELIGENTIJO

Daug kur girdėti nusiskundimų, kad apmirus gyvenimas, nėra jaunatviško dinamizmo, nėra entuziastų, kurie išjudintų snūduriuojantį Lietuvos jaunimą našiam darbui ir kūrybai.

Iš tikrųjų, pažvelgus į mūsų mielijai kaimą, į bažnytkaimius ir provincijos miestelius, matome didžiulius armijas jaunūmenės, kurias atitinkamai įtraukus į kultūrinį darbą gautųsi milžiniški vaisiai, o darnus Lietuvos jaunūmenės darbas nešėtų mūsų tautai šviesų rytojų.

Deja, šiandieninė mūsų jaunūmenė neturi tinkamų vadų, neturi glaudžių ryšių su mūsų "moderniąja" inteligentija ir vieni nuo antrų per daug nutolę.

Inteligentija — tautos dvasia, kuri turėtų suburti apie save visas plačias tautos mases, kuri turėtų būti kelrodžiu ir vadu mūsų jaunūmenei, per daug apsiribojusi savo siaurose inteligentų rateliuose ir per daug nutolusi nuo visumos. Kalbininkų tam nenoriu ieškoti, bet tik noriu konstatuoti tai, kas yra neatidėliotina taisyklė mūsų tautos kultūriniam kilime ir darniam gyvenime.

Per spaudą, radiją ir kitomis priemonėmis buvo imtasi iniciatyvos suartinti kaimą su miestu, ir tas iš dalies pasisekė, bet iki šiam laikui niekas nesimė iniciatyvos mūsų provincijos inteligentiją su plačiąja darbo visuomene — kaimo jaunimu, nors ji ir jų tarpe gyvena. Šiam suartinti mui tik mūsų inteligentijai reikėtų pareikšti truputis geros valios, sugebėti nusileisti

iš savo perankstos asmeninės ambicijos iki tiek, kad galėtų suprasti plačių kaimo jaunūmenės masių troškimus ir, kad bent kiek pajęgtų įsigilinti į darbo jaunūmenės psichologiją. Reikėtų, kad tie siaurieji inteligentijos rateliai taptų kultūros židiniais, kur rastų priebėgą ir sau rūpinimų klausimų išsiaiškinimą plačioji darbo jaunūmenė. Visa tai, daug našiau atsilieptų mūsų tautos kultūriniam kilimui, negu dabartinės inteligentų arbatėlės ir pobūviai. Žinoma, nesmerktini ir minėti pobūviai bei arbatėlės, bet smerktinas inteligentijos užsidarymas savo siaurose rateliuose ir nesiryžimas atlikti savo, kaippo inteligentijos, pareigos: šviesti plačiasias visuomenės mases, džiūgauti jų laimėjimais, bei pažanga ir padėti joms kilti kultūriniai bei medžiaginiai požiūriai.

Visas dabartinis darbo jaunūmenės apsnūdymas, visas pasyvumas, išplaukia iš to, kad mūsų inteligentija per daug nutolusi nuo darbo jaunūmenės ir kad iki šiam laikui nesiryžta suartėti. Kad minėtai jaunūmenei trūkstų vadų, trūkstų mokytojų, kūširdumą ir jų pačių vertę.

Apakaltinimas jaunūmenės — neteisingas, nes ko galima reikalauti iš tų, kurie nežino sunkų darbą ir nakties poilsio. O gaunamą laisvalaikį praleidžia prie kortų arba stikluko tik dėl to, kad neatsiranda žmonių, kurie sugebėtų minėtus negeroves pakeisti kultūringomis paskaitomis, pasilinksminimais ir t. p.

J. Lazauskas (Liet. Ž.)

"AR TURĖSIME ŠIEMET LIETUVOS PAVILJONĄ PASAULINĖJE PARODOJE?"

Šiuo metu visose lietuvių reikalui reikia apie 7,000 dolerius. "Lietuvių Draugai Amerikoje" siūlo, kad tą sumą sudėtų Amerikos lietuviai, kitaip sakant, kad visas paviljono išlaikymo išlaidas šiemet padengtų Amerikos lietuviai. Jei visa Amerikos lietuvių visuomenė išseivijos ir Lietuvos tautinius bei kultūrinius reikalus remtų, tai tokią sumą nebūtų sunku sudėti. Tačiau

taip nėra. Amerikoje priskaitoma apie milijonas lietuvių. Bet visą mūsų tautinį ir kultūrinį judėjimą išlaiko ir Lietuvos reikalais nuoširdžiai rūpinasi tik apie 50,000 lietuvių. Šių tarpe tik maža dalis profesionalų ir biznierių, kurie kiek daugiau pasiturį žmonės; visi kiti tautinio gyvenimo rėmėjai yra darbo žmonės, kurie labai dažnai paskutinius centus aukoja tautos reikams. Kai tokiam, palyginti nedideliui skaičiui žmonių priseina išlaikyti visas mūsų organizacijas, visą spaudą, mokyklas, visas tautinis kultūrinis darbas, tai šių žmonių tarpe surinkti kad ir 7,000 dolerių būtų gana sunku ir tiems žmonėms būtų sunki našta. Kai kuriems, nors ir svarbiems reikalams, pav., kaip šiam paviljonui išlaikyti, surinkimas aukų apsunkina kitus dar būtiesinius Amerikos lietuvių tautinius reikalus ir prisideda prie greitinio susilpninimo Amerikos lietuvių organizacijų, spaudos ir kitų svarbių darbų.

Pereitę metai visiems Amerikos gyventojams buvę gana sunkūs. Nusiskundžia lietuviai biznierių ir profesionalų pajamų sumažėjimu, dar labiau nusiskundžia darbininkai. Vien Lietuvių Dienos suruošimas pasaulinėje parodoje peretais metais Amerikos lietuviams atsiėjo apie 500,000 dolerių. Ta gausi suma išleista geležinkelio, autobusų susisiekimui, viešbučiams ir parodos komitetui apmokėti. Tūkstančiai lietuvių vyko į Lietuvį Dieną parodoje, kai kurie vykdamai išleido paskutinius sutaupytus dolerius. O taip pat, išsieikvojant pinigais, daug prisideda ir prie Amerikos lietuvių tautinių reikalų silpninimo. Parodoje puikiai užsirekomenduota, bet parodoje dalyvavę žmonės, turėję stambesnių išlaidų, dabar nepajėgus ar mažiau pajėgus Amerikos lietuvių tautiniam darbui — organizacijoms, spaudai remti.

Lietuvos paviljone šiemet nieko naujo nebus. Pereitais metais jį aplankė ir matė tūkstančiai lietuvių. Tie, kurie parodoje jau buvo, vargu kartotinais vyksią į parodą, o jei kuris ir atvyks, tai išdėstyti motyvai, ir Amerikos lietuviai taip pat būtų atleisti nuo šios pareigos. (Vienybė)

George Jessel, 42 metų artistas (kairėje) vedė Lois Andrews, 16 metų. U. S. ministeris Kanadai James H. R. Cromwell (viduryje) buvo pirmuoju pabroliu. (Acme telephoto)

LENKŲ ŠMEIŽTAI PRIEŠ LIETUVĄ PRANCŪZŲ SPAUDOJE

Ne paslaptis, betgi, kad lenkų propaganda Prancūzijoje visuomet buvo labai smarki ir intensyvi. Gerą tam dirvą sudarė plati lenkų emigracija į Prancūziją visą 19 a. To rezultatas — apie pusę milijono lenkų Prancūzijoje, kurių tarpe nemaža aristokratijos ir inteligentijos.

Žlugus Lenkijai ir įsikūrus lenkų vyriausybei Prancūzijoje, lenkų propaganda, aiškus dalykas, dar pagyvėjo. Paaštrėjo ir kampanija, o sykiu ir šmeižtai prieš Lietuvą. Paskutinių mėnesių "bėgyje" daug blogo buvo prikalbėta ir prirašyta apie Lietuvą, net ir tuo metu, kai Prancūzijoje veikė griežta spaudos cenzūra.

Vieno straipsnio autorius, tūlas Georges Bienaimė, sentimentalai atidejuoja lenkų simpatijas lietuviams, taikina ir draugina — romantingą bendrą praeitį ir lietuvių nesugebėjimą viso to įvertinti. Kodėl gi po tiek šimtmečių bendros istorijos šiandien turėtų būti kitaip? Viena sava straipsnio vietoje sušunka sentimentalusis G. Bienaimė. Toliau autorius kalba apie didelį LENKŲ (? girdėjote!) miestą rytuose — Vilnių, kurį lietuviai antrą kartą gavę iš rusų. Čia ne pro šalį

būtų pastebėti, kad, jei polinas G. Bienaimė būtų kiek daugiau pavaikščiojęs Senos pakrantės Paryžiuje pas senų knygų ir žemėlapių prekįjū, jis būtų radęs ne vieną 16-to ir 17-to šimtmečio žemėlapi ar Vilniaus miesto planą, kuriame parašyta "Vilna Metropolis Lithuaniae." Tuo met gal jis nebūtų rašęs apie didelį lenkų miestą rytuose. Kitoje vietoje autorius komentuoja, kad lietuviai pradžioje elgėsi su lenkais gerai, bet kad prieš keletą savaičių prasidėjus Vilniaus lenkų persekiojimui. Uždarytos lenkų mokyklos, gimnazijos ir universitetas. Lietuviai mokytojai, gavę iš kauniškės Švietimo Ministerijos atitinkamų instrukcijų, "spaudžia" lenkų vaikus, draudžia jiems kalbėti lenkiškai ir jiems saka, kad jie dabar turį džiaugtis atsikratę lenkų mokytojų, tų "vagių ir nedorėlių," kurie jiems dvidešimt metų neleidę džiaugtis lietuvių kultūra.

Po šito atpasakojimo eina pora sakinių, kurių būdingumas mus verčia juos paduoti ištisai.

— Yra žinoma, kad šioje mažoje lietuvoje (prancūzų tekste "Lietuva" šioje vietoje rašoma iš mažosios "l"), kuri teturi 2,5 milijono gyventojų, 90% politikos veikėjų ir valdininkų nesugebėtų įsigyti brandos atestado Prancūzijoje.

— Lenkijos nebėra ir lenkų kalba tetinka šunims! — šaukia jie į ausis lenkų jaunūmenei.

— Tautų Sąjungai yra pranešta apie lietuvių žiaurumus

Kazys Jakubėnas

Saulė Teka, Saulė Leidžias

Saulė teka, saulė leidžias — skamba iš dainos. Kietas vargas nepaleidžia nėr šviesios dienos.

Štai namie mažytis mykia sako: Duonos duok! Tau veidai seniai sunykę — pusbadžiu gyvuok.

Gatvėj sniegas, gatvėj vėjas. Gatvėj neramu.

Nuomos, bro! nesumokėjai, meta iš namų.

Baltos gėlės... Sniego gėlės... Mielas, neraudok.

Mums netinka ašarėlės, priešais vėjus stok!

Iš namų seniai išvyti, nuogi ir bisi.

Auk tu didelės, mažyti, laimę gal rasi. ("L. Ž.")

Vilniuje, o Lietuva nebėra Tautų Sąjungos narys.

Gale straipsnio dar sykį perraudama, kad lietuviai nesuapratę, kad lenkai vieni jiems tereikškę nuoširdžios simpatijos, paminima, kad Lietuva šiandien nebėra nepriklausoma valstybė. — Lietuvos valdžios žmonės, norėdami likti savo vietoje ir laimėti naujų, sutinka būti vokiečių — rusų tiranijos apmokamais budeliais — baigia savo straipsnelį Georges Bienaimė.

Perskaitęs šį straipsnelį klausai savęs: kuriam tikslui prancūzų spauda leidžia lenkams taip šmeižti ir kolioti Lietuvą. Kas čia nusveria: naivumas ar materialių gėrybių pamėgimas?

(Lietuvos Aidas)

Lindley Baldwin, 78 m., Fort Wayne, Ind. Būdamas 15 m. jis buvo paskelbtas mirties nuo karštinės, po metų vėl išgyveno. Dabar neperseniai manyta, jog jis prigėręs. Dabar traukinio nelaimėj, bet jis dar tebėra gyvas. (Acme telephoto)

"Knyga Ieško Kelių"

Mūsų spaudoje labai dažnai girdima skaudžių nusiskundimų, kad lietuviai knygų beveik neskaita, nes trims milijonams gyventojų 1,000 egzempliorių yra tik lašas Nemune. Bet kas prisimena pirmuosius Nepriklausomybės metus, tas žino, kad tada knyga nesunkiai susilaukdavo ir 4,000 egz. tiražo. Nemažesnis lietuviškos knygos tiražas dažnai būdavo ir tais laikais, kai lietuviai knygas skaitė pasislėpę.

Bet ir draudžiamais laikais ir pirmaisiais laisvo gyvenimo metais mūsųose tvirtas buvo dvasinės kultūros idealizmas, knygą pirkė beveik kiekvienas ano meto inteligentas lietuvis ir net neretas kaimietis.

Dabar taip nėra. Spausdintas žodis, tiesa, yra labai paplitęs ir randamas net menkiausiose pirkelėse. Bet dažniausiai ten aptinkamas visoks šlamštis, kurio Kaune ir pastebėti negalima. Tuo tarpu tikroji knyga, neturėdama tokių atkaklių siūlytojų, nepardavinėjama prekynečiose, turguose ir šventoriuose, nesuranda kelio į plačiuosius lietuvių sluoksnius, o iš dalies ji ir per brangi paprastam kaimo žmogui ar miestelio darbininkui.

Čia ir susidaro visa lietuviškos knygos tragedija. Miestiečiai nemėgsta skaityti, nes susiranda kitokių pramogų, o kaimiečiai ir apskritai provincija nesusigauja, kokia knyga kada išeina, kuri ypač verta skaityti ir nesuranda pakankamai pinigų jai įsigyti. Tiesa, dažnai ir kaimiečiai bei darbininkai per vieną vakarą prageria tiek, kad galėtų įsigyti 4-5 knygas po 3 litus kiekvieną. Bet dėl to taip pat kaltas tas faktas, kad knygos neskaitytos. Kas įsitrauks į knygų skaitymą, tas atitrauks nuo girtavimo. Užbur-tas ratas....

Lietuviška knyga ieško kelių patekti į miestelius ir kaimus, nes vistiek kada nors tą kelią ji turi surasti. Lietuvis nebus vertas lietuvių vardo, jei jis neįstengs būti tikrai kultūringu žmogumi. O be knygos — nebus ir kultūros.

J. Vainoras. (Trimitas)

Visose kalbose raštai labiausiai užsilaikę ir turį nuolatinio gražumo, net apart dieviškai įkvėptų, yra tie kurie artymiausiai santykiuoja su tikėjimu, raštai Dievo meilės.

NAPPY

By Irv Tirman.

DUODAME
PASKOLAS
ANT NAMŲ
Dėl Pirkimo — Pataisymo
Ar Seno Morkižo Atmokėjimo
Cicero, Chicago ir Apylinkėse

SAVE BY MAIL
ST. ANTHONY'S
BUILDING & LOAN ASSOCIATION
1500 South 49th Court, Cicero
Tel. CICero 412
Jos. F. Gribauskas, Sec.

VAL: Pirm., Ketv., Šeštad. 9 iki 5 v. v.; Antr., Trečad. 9 iki 5 pp.
DABAR MOKAME 3½% UŽ PADETUS PINIGUS
KIEKVIENO TAUPYTOJO TAUPINIAI APDRAUSTI IKI \$5,000.
per Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.

IŠ TĖVŲ KRAŠTO

Darbininkų Stoka
Lietuvos Ūkiuose

KAUNAS (E). Paskutiniiais metais ypatingai pasireiškė nenormalumai darbo jėgos paskirstymo ir sunaudojimo srityse, dėl ko atsirado darbo jėgų stoka svarbiausioje mūsų tautos ūkio srityje — žemės ūkyje ir tos darbo jėgos perteklius miestuose, paskatino vyriausybę išleisti darbo rikiavimo įstatymą, kurio projektas jau yra paruoštas. Darbo rikiavimo įstatymu norima sudaryti pagrindą darbo ir tautos energijos tikslingo sunaudojimo sistemai sukurti.

Yra numatyta skirstyti darbo jėgą, derinti darbus, kreipti prieauglį į amatus ir profesijas, organizuoti darbo jėgos pertekliui viešuosius darbus, ir rūpintis tikslingu moterų darbo jėgos sunaudojimu. Pirmoji eilė numatoma sustabdyti kaimo darbininkų plaukimą į miestus, grąžinti į kaimus tinkamus žemės ūkio darbus ir nereikalingus miestuose darbininkus, suvaržyti miestiečiams samdytis iš kaimo tarnaites ir syki ant visomet padaryti galą miestuose tebežydičiam bedarbių iš profesijos "luomui", įkinkant ir juos į jiems pakeliamą ir atitinkamą darbą. Numatoma organizuoti mokslinio ir inteligentinio jaunimo darbo talkas sezoniniams ūkio techniku, statybos dešimtinin darbus, melioracijos, miškų atželdinimo, kelių tiesimo, sodų pagražinimo, akmenų nuolaukų rinkimo ir kt. darbams.

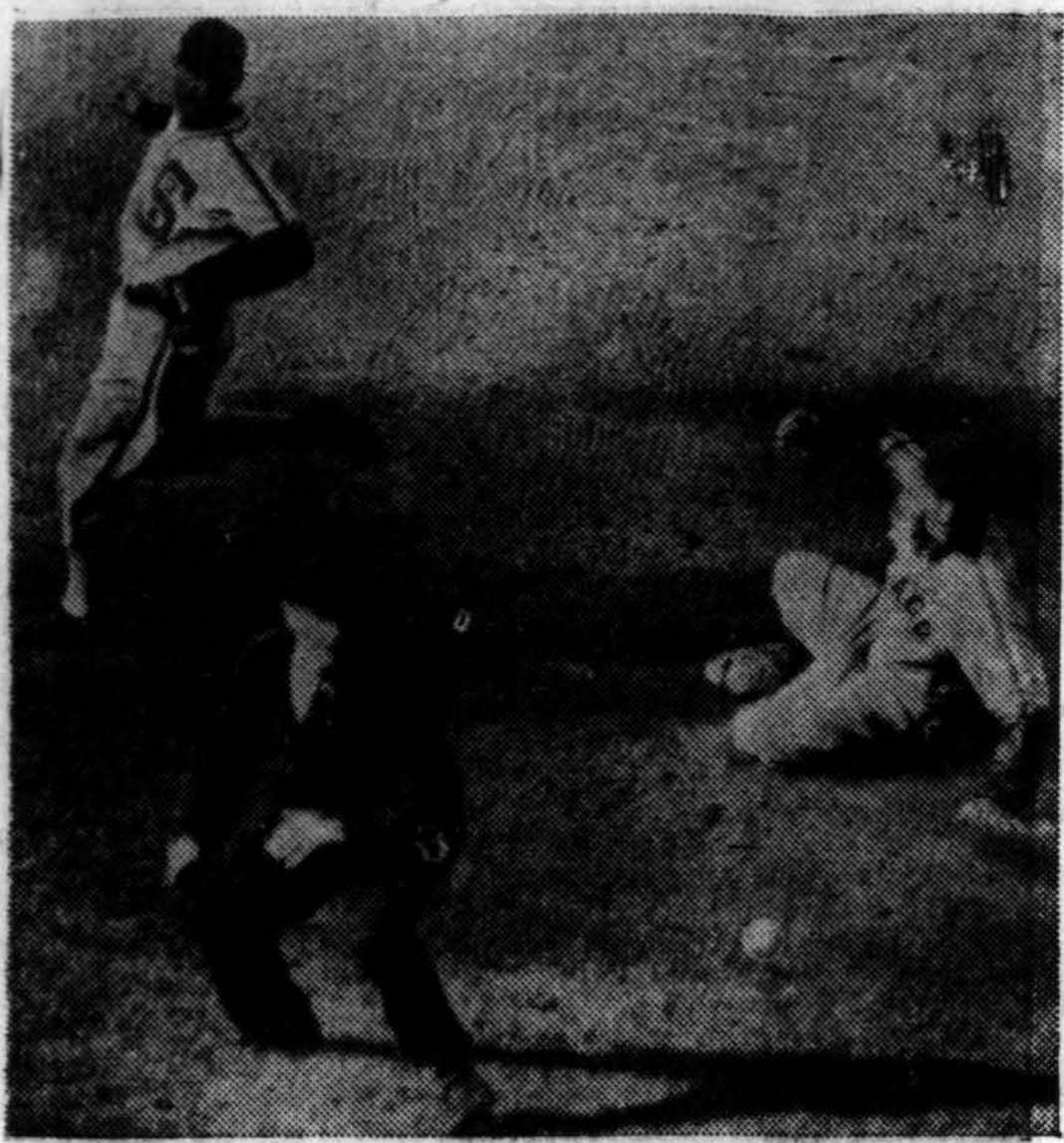
bams. Bendro išsilavinimo inteligentinės jėgos yra perteklius, o inteligentinių specialistų, kaip matininkų, kultūrų ir kt. jau dabar stinga. Bendrai, norima sudaryti tokią sistemą, kur darbo jėgos judėjimas galės būti kontroliuojamas ir tvarkomas taip, kaip to reikalauja Lietuvos bendrieji krašto interesai.

Vilniuje Steigiama
Pieninė

VILNIUS (E). Vilniui neturint savo pieninės, didesnę savo dalį teko gauti iš Kauno ir kitų Lietuvos dalių. Tiems sunkumams pašalinti "Pienocentras" ryžosi įrengti Vilniuje pieninę, iš kurios miestas bus aprūpintas pieno produktais. Įvairios pierui perdurti mašinos sumobilizuosimos iš kitų Lietuvos pienuose, nes gauti užsieniose šiuo metu yra labai sunku.

"Pienocentras" taip pat yra perėmęs baigti statyti Vilniaus šaldytuvus, kuriems baigti reikia dar apie 250,000 litų. Šaldytuvus bus baigtas ir pradės veikti birželio mėnesiais. Šaldytuvus turės 14,000 kubinių metrų talpos, jis bus pritaikytas šviesai, mėsai, kiaušiniams ir žuviai laikyti. Tarp kita projektuojama įsteigti rūkyklą, gyvoms žuvims baseiną ir kt. Šaldytuvus be vietos reikalių, bus plačiai naudojami eksportui ir Sovietų Sąjungai, o vėliau, susidarius eksporto sąlygoms, ir į kitus kraštus. Dar prie šaldytuvo yra apie 6,000 ketvirtinių metrų skydas, kur ateijs bus įrengti pieninės ir kiaušinių sandėliai.

Laimė ir gyvenimo pasiekimas priklauso nuo ne išorinių priežasčių, bet nuo mūsų pačių.

CHICAGO, ILL. — Baseball žaidime Cubs laimėjo 9 — 5 prieš Sox. (Acme telephoto)

Nelaimė Ant
Geležinkelio

KAUNAS (E). Prieš Velykas, Didž. Ketvirtadienio vakare Vievo geležinkelio stotyje įvyko didelė traukinių nelaimė. Greitasis traukinys,

važiuodamas nesustodamas iš Vilniaus į Kauną, įvažiavo į stotį manevruojantį darbinį traukinį. Susidūrimo vietas keleivis buvo užmuštas, 32 sunkiau ar lengviau sužeisti, du vagonai sutriuškinti ir abudu lokomotyvai aplaužyti.

Nelaimės ištiktieji skubios pagalbos traukiniais buvo nugalbinti į Vilniaus ligonines ir čia apie pusę peršius ir suteikus pirmąją pagalbą, iš ligoninės išėjo, o iš likusiųjų 17 sužeistųjų du yra sunkiai sužeisti, o visi kiti gerai jaučiasi ir tikima, kad greit pagis.

Smarkiai nukentėjo vienas garvežio kūrėjas ir vienas mašinistas gavo aštrų nervų sukrėtimą. Nelaimės priežastis kilusi dėl sugedusio semaforo. Tą dieną buvusi lijandra visais vietas buvo aptraukusi ledu, tad ir visi kiti signalai neveikė. Nelaimės priežastys atidžiai tiriamos toliau.

Odos Gamyba

VILNIUS (E). 1938 m. Vilniuje veikė 6 odos fabrikai, kuriuose dirbo 300-350 darbininkų ir kurių metinė apyvarta siekė apie 8 milijonus tonų zlotų. Vilniaus odos fabrikai gamina bemaž išimtinai padų odas, daugiausiai su užsieninėmis žaliavomis, žalią odą įvežant iš Pietų Amerikos. Pati Vilniaus sritis suvartoja tik apie 10-15 nuosiminių Vilniaus odos fabrikų gaminių. Dėl karo, rekvizicijų ir daugeliui skolinkų likus vokečių ir sovietų užimtose teritorijose, Vilniaus odos fabrikų finansinis pajėgumas liko smarkiai sukrėstas. Pristatant prie vietinės rinkos, kol kada atsieis eksportas planuojama tuos 6 fabrikus sujungti ir, paremti, iš dalies prie "minkštųjų odų", chromo, gamybos, naudojant daugiausia vietinę žaliavą.

Vilniuje esama dar keletas

odos dirbtuvių, kurios iš viešųjų žaliavų gamina juostas, Kaitinėnų, Maišiagalos ir Trakų valsčiuose. Vilniaus miesto ribose nusavintas 152 ha Pinkuso Graubardo dvariodos apdailinimo ir pirštinių gamyboje Vilnius buvo vienas didžiųjų šios bronzos centrų pasaulyje. Pirštinių buvo eksportuojamas į Pietų Afriką, Angliją, Olandiją, Švediją, Šveicariją, Palestiną ir kit. kraštus. Ši pramonė galės būti be didesnių sunkumų atgaivinta, kadangi, kaip eksportininkai praneša, dar yra likę daug prieškarinių užsakymų ir gaunama naujų užsakymų iš Švedijos, Anglijos ir Pietų Afrikos.

VILNIUS (E). Prieš Velykas Vilniaus Apygardos Žemės Tvarkymo įstaiga žemės reformos reikalams nusavino dar 13 dvarų, bendro ploto 3,040 ha. Naujai nusavintieji

LAISVI NUO
REUMATIZMO

Mes turime puikų būdą reumatizmui gydyti, kurį maloniai prisijusite bet kokiam skaitytui. Jūs, kaip tik, turite tik kreiptis į mus tuo metu, kai jaučiate skausmą nariuose, skaudžių ar jausių sąnarių, jei kiekviena oro atmaina sukelia skausmą, tai čia galite padaryti su menkiausiu išlaidomis. Prisiųskite vardą ir adresą:

ROSSE PRODUCTS CO.
Dept. X-6, 2708 W. Farwell Ave.
Chicago, Illinois

Akiniai, visokių madų, už \$2.45 pritaikyti akims, su pilna garantija. Egzamavimas akių veltui. Lens sulaikytą padarome už \$1.00. Nauji tempeliai 50c. Ajustavimas veltui. Dr. Karolis Nurka-Nurkaitis randa didžiulę Joseph F. Budrik krautuvėje kas dieną ir nedėlioje iki 4-tos valandos popiet.

JOSEPH F. BUDRIK
FURNITURE HOUSE
3409-11 S. Halsted St.
Tel. Yard. 2151

UNIVERSAL
RESTAURANT

Vestuvės, Rikiastymai ir Kiti
siam bankietiški sutiekiam
tarnavimai.

Linkamas Patarnavimas Visuoms
750 W. 31st Street
A. A. NORKUS, sav.
Tel. Victory 9670

KLAUSYKIME
Šaltimiero Rytmetinių
W. H. I. P.

LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ 10:00 VALANDĄ RYTO
1480 KIL.
RAŠTINĖ
6912 So. Western Avenue PROspect 4050

KONTRAKTORIUS
NAMŲ STATYMO
REAL ESTATE

INSURANCE AND LOANS
Statu visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėsinių išmokyti. Darau visokių taisyti darbų be jokio cash įmokėjimo, an lengvų mėsinių išmokyti (išgaunu geriausią atlyginimą). Fire Insurance Kompanijų dėl taisyti apdegusių namų. Darau paskolas ant naujų ir senų namų, ant lengvų mėsinių išmokyti nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreiptis prie:

JOHN PAKEL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

LIETUVIAI DAKTARAI

Telefonas HEMlock 6286
DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2415 W. Marquette Rd.
Ofiso valandos:
10-12 val. ryte
2-4 ir 6-8 val. vakare
Trečiadieniais ir Sekmadieniais
Susitarius.

Tel. Yards 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12,
2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais; 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šeštadieniais: 11 iki 12

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir akinius pritaiko
3343 S. Halsted Street

DR. P. ATKUČIUNAS

DENTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais
Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P.M.
3147 S. Halsted St. Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais
ir Šeštadieniais
Valandos: 3-8 P.M.
1-4 ir 6:30 — 8:30 vakare

DR. WALTER J. PHILLIPS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS:
1-4 ir 6:30 — 8:30 vakare
ir pagal sutartį.

DR. F. C. WINSKUNAS

PHYSICIAN and SURGEON
2138 West Cermak Rd.
Ofiso Tel. Canal 2345
Ofiso val. 2-4 ir 6-8
Res. 2305 So. Leavitt Street
Res. tel. Canal 0402

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
2-tos lubos
CHICAGO, ILL.
Tel. MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. ir
Sėkmad. nuo 10 iki 12 val. ryto

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0894
Res. Tel. PLaza 3200
VALANDOS:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2-4 ir 7-9 vak.
Ketv. ir Nedėliomis susitarus
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOLIS

PHYSICIAN and SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office Tel. YARDS 4787
Namų Tel. PROspect 1988

DR. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPUBLIC 7868

Office Phone Res. and Office
PROspect 1028 2369 S. Leavitt St.
Val. 2-4 pp. ir 7-9 vak. CANal 6786

DR. J. J. KOWAR

(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Chicago
Trečiadieniais ir Sekmadieniais
pagal sutartį.

DR. V. E. SIEDLINSKI

DENTISTAS
4143 South Archer Avenue
Telefonas LAFayette 2556
Antradieniais, Ketvirtadieniais
Penktadieniais
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0894
Pirmadieniais, Trečiadieniais
ir Šeštadieniais

500 ELEKTRINIŲ
LEDAUNIŲ

Didelės Mieros Po
\$89.95 IR \$114.50

Duodame Nuolaidą Už
Seną Ledaunę
Lengvi Išmokėjimai
5 Metų Garancija

JOS F. BUDRIK,
INC.,
Rakandų ir Radio
Krautuvė
3409-21 So. Halsted St.
Telefonas Yards 3083

Skaitykite Ir Platinkite Sekančius Mūsų
Katalikiškus Laikraščius:

"DRAUGAS" — vienintelis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis. Metams \$6.00. 2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill.

"LAIVAS" — tikybinis savaitraštis. Metams \$2.00. 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois.

"DARBININKAS" — šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos organas, išeina du kartus savaitėje. Metams \$4.00. 366 West Broadway, So. Boston, Mass.

"AMERIKA" — savaitraštis. Metams \$2. 423 Grand Street., Brooklyn, New York.

"GARSAS" — A.L.K. Susivienijimo organas. Metams \$2.00. 73 East South St., Wilkes-Barre, Pa.

"MOTERŲ DIRVA" — A.L.R.K. Moterų Sąjungos organas. Metams \$2.00. 2317 So. Hoyne Ave., Chicago, Illinois.

"STUDENTŲ ŽODIS" — A.L.K. Studentų ir Profesionalų žurnalas. Jame bendradarbiauja visos geriausios Amerikos pajėgos. Metams \$2.00. Marianapolis College, Thompson, Conn.

"VYTIS" — lietuvių Vyčių organizacijos mėnesinis žurnalas. Metams \$2.00. 4736 South Wood Street, Chicago, Illinois.

"MUZIKOS ŽINIOS" — mėnesinis muzikos žurnalas. Leidžia Vargonininkų Sąjunga. Metams \$1.50. 1850 Wabansia Avenue, Chicago, Ill.

"LIETUVIŲ ŽINIOS" — savaitraštis. Leidžia Lietuvių R. K. Literatūros Draugija. Metams \$1.50. 6802 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

KAS GIRDĖT KITUR

Jubiliejinis Draugijos Bankietas

Lawrence, Mass. — Kaip bankietas, tai, rodo, paprastas dalykas ir apie tokį nežinokėtų nei rašyti, tačiau šis bankietas yra skirtingas ir todėl norisi apie jį keletą žodžių parašyti.

Turėjome Lawrence Šv. Lauryno draugiją ir Dievo Motinos Aušros Vartų pašalp. draugiją, kurias suorganizavo katalikai. 1916 m. atskilus nuo Šv. Pranciškaus R. K. parapijos ir įsisteigus nevalstybinei kirkuize, atskalinai puolėsi reformuoti ir virš minėtas draugijas, kurias pavertė laisvamaniskoms. Nors ir šiaudien tos draugijos gyvuoja šiais šventais vardais, tikrenybėje yra grynai laisvamaniškos, prie kurių gali priklausyti komunistai, socialistai ir kitoki "istai." Katalikai, netekę vyrų katalikiškos draugijos, susirinkę būrelis bažnyčiai ištikimų vyrų, vadovaujant kun. Pranui Virmauskiniui ir tuo laiku atvykusiam iš Lietuvos kun. Juozui Laukajūniui buvo suorganizuota katalikiška draugija, kuriai duota vardas Šv. Kazimiero R. K. Pašalpinė Draugija. Draugija įkurta sausio mėn.

1920 m., inkorporuota birželio mėn. tais pačiais metais. Draugija sekmingai gyvuoja iki šiuo laikui. Draugija ankavo \$300, kada buvo statoma nauja bažnyčia, ir įsteigė Saldžiausios Širdies V. Jėzaus šoninį altorių; be to sušelpė daug ligonių ir ne vienam našlaičiui nubraukė ašaras. Draugija taip pat vietoje gėlių, mirus nariui užprašo šv. Mišias, o kada narys yra pašarvotas, draugijos nariai, vadovaujant dvasios vadui sukalba prie karsto rožančių.

Jubiliejinis draugijos bankietas įvyko bal. 7 d., švento Pranciškaus parapijos salėje. Vakariene buvo puikiai paruošta. Vakarienes šeiminingos buvo: p. Kuklavičienė, Karlaivičienė ir Tamošauskienė, todėl ir vakariene buvo labai skani. Šeiminingais buvo S. Šimonis, K. Karlaivičius ir S. Padvaigskis.

Profesionalų Susirinkimas

Boston, Mass. — Balandžio 7 d., "Darbininko" salėje įvyko Lietuvių Katalikų Profesionalų Alumnų organizacijos susirinkimas. Pirmininkas p. Tamas Stoškus atidarė susirinkimą ir pakvietė svečių.

Norvegijos žemėlapis, kuriame pažymima vokiečių ir sąjungininkų tariamieji laimėjimai. (Acme telephoto)

adv. Joel W. Eastman iš Bostono pasakyti kalbą. Svečias kalbėtojas kalbėjo apie žmogų, kaip toki ir šių dienų valstybių tvarką. Profesionalų bankietas trečiadienio vakare, bal. 10 d. buvo sekmingas. Bankietas įvyko Sheraton viešbutyje, Bostone. Profesionalai labai nuosirdžiai atsiliepė apie laikraštį "Darbininkas" ir igaliojo valdybą suteikti "Darbininkui" medžiaginę paramą.

Atleidai

Bayonne, N. J. — 40 val. atleidai įvyks balandžio 21, 22 ir 23 d. Visus pamokslus sakys tėvas J. Kidykas, S. J. Tiems atleidams stropiai rengiamasi, kad atrodytų puošniau ir kad žmonijai dvasią pakelti aukščiau prie Dievo. Jau atnaujintas didysis altorius. Atrodo tikrai gražiai ir puošia Dievo namus Šv. Mykolo bažnyčioje. Naujai perdažytos visos statulos, dabar įduota paausinti visi liktoriai, įsi-gytas naujas baldakimas, Parapijiečiai ir draugijos uoliai prisideda savo gausiomis aukomis, nes mato, kad jei lėšos eina jųjų pačių sielų naudai ir Dievo garbei. Procesijoje per 40 val. atlaidus sodaliečių draugija, choras ir jaunimas pasižadėjo dalyvauti savo tam tikrose uniformose.

Taigi tegul Dievas padeda Bayonne lietuviams katalikams ir suteikia savo palaimą visuose jų darbuose.

Mirė Seniausias Lietuvis

Lowell, Mass. — Mirė Vincas Valaitis, 91 metų amž. Kiles iš Jurbarko parapijos. Kadangi prieš mirdamas pripažino esąs lietuvis, tai buvo palaidotas iš lietuvių parapijos bažnyčios. Nuliūdime paliko žmoną ir 4 dukteris.

Kovo 30 d. iš lietuvių par. bažnyčios palaidotas Mykolas Morkūnas, 65 metų amžiaus. Buvo geras lietuvis ir pavyzdingas katalikas. Paliko 2 sūnus ir dukterį.

Ponai Valentinai bal. 7 d. minėjo savo 25 metų vedybinių gyvenimo jubiliejų. Jubi-

liejaus minėjimas įvyko jų namuose, 1620 Gorham St. Pietūs buvo labai iškilmingi, juose dalyvavo daug svečių, draugų, giminių ir pažįstamų. Jubiliejaus metu draugai jiems įteikė daug įvairių dovanų ir gėlių.

Ponai Valentinai yra geri parapios rėmėjai ir susipratę lietuvių. Jie yra vedę Manchesteryje, N. H. Lowely gyvena jau 18 metų. Jų šeima sudaro: Napoleonas, Edwardas, Genovaitė ir Albertas.

Geros Draugijos Parengimas

New Britain, Conn. — Šv. Rožančiaus draugijos vakaras įvyks balandžio 21 d., sekundienį, tuoj po mišparų. Šioj draugijoj priklauso apie du šimtai narių; draugija gražiai darbuojasi Dievo garbei, Bažnyčios naudai ir narių dvasinei gerovei. Draugija nepamiršta savo narių ir ligoje, teikdama jiems visokeriopą pagalbą, ji aukoja daug ir misijų reikalams. Dabar pasiryžę įtaisyti langą bažnyčioje su paveikslu. Narės gausiai aukoja, kad tik greičiau sukelus fondą. Tad paremkime jų pasiryžimus, atsilankydami į jų parengimą, bal. 21 d.

Cook County's Didžiausias Išpardavimas 20 Metų

350 Iš Puikiausią Chicagoje Atimtų Automobilų Pardavimui — Praktiškai Jūsų Pačių Kaina.

20 DODGES:	1939, 1938, 1937 ir 1936, kaip nauji, kaitur su radio, pigiai kaip	\$235.00
35 BUICKS:	1939, 1938, 1937 ir 1936, kiekvienas paraiduotas pigiai kaip	\$265.00
10 PONTIACS:	1939, 1938, 1937 ir 1936, kaip nauji, pigiai kaip	\$235.00
10 CHRYSLERS:	1939, 1938, 1937 ir 1936, kaip nauji, pigiai kaip	\$245.00
24 OLDSMOBILES:	1939, 1938, 1937 ir 1936, kaip nauji, pigiai kaip	\$255.00
8 HUDSONS:	Nuo 1939 iki 1935, kiekvienas garantuotas, pigiai kaip	\$195.00
30 FORDS:	1939, 1938, 1937 ir 1936, visi nauji karų sąlygose, pigiai kaip	\$125.00
12 PACKARDS:	Nuo 1939 iki 1936, visi garantuoti kaip nauji, pigiai kaip	\$295.00
8 LA SALLES:	Nuo 1939 iki 1936, ypatingai puikūs karai, pigiai kaip	\$290.00
12 PLYMOUTHs:	1939, 1938, 1937 ir 1936, visi garantuoti, pigiai kaip	\$225.00
18 CHEVROLETS:	Nuo 1939 iki 1936 modeliai, visi kaip nauji	\$225.00
15 STUDEBAKERS:	Nuo 1939 iki 1936 mod. l. ir, visi kaip nauji	\$195.00
	Taipgi turime virš 100 senesnių karų ir visų ganybų ir modelių nuo 1935 iki 1932 — visi garantuoti, už pigiai kaip	\$45.00

Atminkite, kad kiekvienas kuras yra pilnai garantuojamas ir duos jums metų metus patarimų ir patencinimą. Jums nereikia ir pinigų, mes imame jūsų karus kaip įmokėjimą, o likusią dalį jūs galite išmokėti kaip patogiai.

ATDARA KASDIEN IRI 10 VAL. VAK., IR VISĄ DIENĄ SEKMADIENI.

Cook County Finance Co.

1340 West 63rd Street, prie Loomis St.

Br. Motūzai ir Vilniečių Rėmimas

Filmininkai broliai Motūzai ne tik kad rodo gražias Lietuvos filmas, bet neužmiršta ir vargstančių brolių vilniečių — jie didelę dalį savo uždarbio skiria Vilniaus lietuviams.

Chicagoje ir apylinkėse jie rodo savo vaizdžias ir idomiasias (architektūros, Vilniaus žygio ir Pasaulinės Parodos) filmas 16 kartų. Iš šių rodomų vilniečiams liko \$418.40. Ši suma iš br. Motūzų gauta ir Lietuvos Konsulatui Chicagoje pristatyta Lietuvai Gelbėti Fondui, kurio globoje Motūzai filmas rodo ir kuris jiems Chicagoje gelbėjo.

Pilna apskaita seka ir parodo kiek kurios kolonijos lietuvių, žiūrėdami br. Motūzų filmų, prisidėjo prie Vilniaus lietuvių sušelpimo:

Kovo 10 — Hollywood salėje, Brighton Park — \$32.65.
Kovo 12 — J. Gaidelio salėje, West Pullman — \$4.85.
Kovo 14 — Marquette Park salėje — \$38.50.
Kovo 15 — Grigaičio Armitage salėje — \$5.20.
Kovo 16 — Waukegan, Ill. — \$26.05.
Kovo 17 — Davis Square Park Auditorium — \$24.05.
Kovo 18 — Gary, Indiana — \$6.30.
Kovo 19 — Lietuvių Darbininkų salėje, Roselande — \$27.50.
Kovo 20 — Lietuvių Auditorioj, Bridgeporte — \$39.30.
Kovo 24 — Šv. P. Mar. Gimimo par. salėje, Marquette Park — \$21.40.
Kovo 25 — Šv. Antano par. salėje, Cicero, Ill. — \$39.25.
Kovo 26 — Šv. Mykolo par. salėje, North Sidėj — \$19.35.
Kovo 27 — Dievo Apvaizdos par. salėje, 18th St. — \$36.65.
Kovo 28 — Darius Girėnas Memorial salėje — \$69.30.
Kovo p9 — Buv. Meldažio salėje, West Sidėj — \$24.50.
Bal. 4 — Lietuvių Auditorioj, Bridgeporte — \$14.15.
Viso — \$429.00.
Kun. H. Vaičiūno \$2.00 ir Waukegano \$4.55 aukos — \$6.55.
Viso — \$435.55.
Išlaidų buvo — \$17.15.

Vilniečių rėmimui — \$418.40.
Grand Rapids, Mich. — Br. Motūzų filma, globoje S. L. A. 42 kuopės vilniečiams sušelpė — \$20.00.

Iš viso iki šiol broliai Motūzai ir jų rėmėjai davė Vilniaus suvargėliams — \$438.40.

Už gražiąją vilniečiams paramą Konsulatas nuosirdžiai dėkoja broliams Motūzams, Lietuvai Gelbėti Fondui, Grand Rapids S. L. A. 42 kuopai ir visiems tiems, kurie savo darbu bei centais prisidėjo — Vilniaus našlaičius, našles ir suvargėjus senelius parėmė.

Let. Konsulatas ūkaagoje, 100 East Bellevue Place

Visas Vilnius Jau Normalėse Vėžėse

VILNIUS (E). Visose Vilniaus mokyklose mokslas įėjo į visai normalės vėžes. Pradžios mokyklose mokslas padarė tokią pažangą, kad lietuvių kalbą vaikai jau tiek išmoko, jog pradėjo naudotis prieinama, vaikų amžini skiriama, lietuviška literatūra. Vilniaus pradžios mokyklas šiuo metu lanko apie 30,000 mokinių. Taip pat daugybėje lietuvių kalbos kursų lankytojų yra apie 13,000 ir jų skaičius vis dar didėja. Vilniaus Universitete studentų jau yra 1,000.

Durpių Lietuvai Užteks per 1000 Metų

KAUNAS (E). Ekonomistų apskaičiavimu, Lietuva turi apie 2,3 milijardus kubinių metrų durpių masės, iš kurios apie 230 milijonų tonų yra sausos durpės. Vartojant durpes tokiu mastu, kaip pernai, durpių Lietuvai užtektų 1000 metų.

FRANK BUCK

Penktdienį, balandžio 19 d., Chicagos Stadione prasideda Greater Olympian Circus. Vaidinimas įvyksta popiet ir vakare.

Kaipio įžymybė, dalyvaus ir medžiotojas, gamtininkas ir tyrinėtojas "Bring 'Em Back Alive" Frank Buck.

Jo sugaudyti gyvūnai, šliaužai ir paukščiai bus parodyti.

Listen to

PALANDECH'S YUGOSLAV-AMERICAN RADIO BROADCAST
Every Saturday, 3 to 4 P. M.
STATION WHIP
1480 Kilocycles
(First Station on Your Dial)
Announced in English
Featuring a Program of CLASSICAL AND FOLK MUSIC

VYRAI! GAUKITE DYKAI PO SKRYBĖLĘ IR BATUS PIRKdami SIUTUS!

SPECIALAS Ribotam Laikui!

MARKS DUOS PORĄ BATŲ UŽ \$5 IR SKRYBĖLĘ UŽ \$4 VISIŠKAI DYKAI, PERKANT SAVO PASIRINKTĄ PAVASARINI GRAŽŲ SIUTĄ VERTUS \$29.95 — VISKAS UŽ TIK

\$23

SI DOWN DELIVERS OUTFIT SI A WEEK PAYS BALANCE

STAI KA JUS GAUNATE:

SIUTA	\$29.95
SKRYBĖLĖ	4.00
BATUS	5.00

Paprastai parduodami už ... \$38.95

Dabar tikrai \$23

Sutaupysite \$15.95

Atsiminkite, kad pas Marks jums nereikia ir pinigų turėti. Įmokėjus nors \$1 rankpinigį, pristatys visą apsirėngimą, o po \$1 i savaitę, išsimokėsi.

17 N. Wabash 4th Fl.
1650 W. Chicago Ave.
4731 Chicago, Ill.
1119 Lincoln Ave. 8409 S. Halsted St. 3350 West 26th Street
OPEN TUES. THURS. SAT. EVENINGS UNTIL 10 6306 W. Cermak Road

Pastovumas --

Tą liūdią įstaigos 44-rių metų gyvavimas.

Ši bendrovė, kaip mūsų tauta, yra įsteigta ant namų, kurie yra savininkų apgyventa. Nerasite saugesnės vietos taupyti savo pinigus.

ISĮGYKITE NAMŲ MGSU LENGVO ISMOKEJIMO PLANĄ, ANT ILGŲ METŲ!

KEISTUTO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

3236 South Halsted Street

Tel. Calumet 4118 Jos. M. Mozoris, Sec'y.

Indėlini kiekvieno taupytėjo apdrausti iki \$5,000.00 Federalinėje įstaigoje.

SOUTHWEST BUILDERS & REAL ESTATE COMPANY

Perkam, Parduodam ir Mainom Namus, Farmas, Lotus ir visokius biznius. Taipgi statome naujus ir taisome senus namus.

APSKAITLIAVIMAS DYKAI

Parūpiname Paskolas ant Naujų ir Senų Namų Lengvais Išmokėjimais.

C. P. SUROMSKIS, Manager

6921 S. Western Ave. Chicago, Illinois

Tel. Republic 3713

Namų Telefonas Prospect 0176

LABDARIŲ DIRVA

Veda Dr. Jonas P. Poška

Gegužio 30-ta
Nebetoli

Laikas bėga žaibo greitu. Rodos neseniai pradėjo me Naujus Metus, o štai jau ir po Velykų ir jau laukiame gražiausio ir linksmiausio pavasario laiko — gegužės mėnesio. Nepoilsio šils oras, su žaliuos medeliai ir žolynai, pražydės įvairios gėlės bei gėlynai. Pasiilgę gamtos, miesto gyventojai gamtos grožį viliojami pradės važinėti į miškus, į laukus, į žolynus ieškoti poilsio bei linksmesnių — ramios valandėlės. Mūsų visas lietuviškas judėjimas bei veikimas persikels iš miesto į laukus, į miškus, į išvažiavimų rengimo vietas. Visos organizacijos, draugystės bei klubai, rengiasi prie dišnių ar mažesnių įvykių, piknikų bei išvažiavimų.

Jau kelinti metai kaip Katalikų Labdarininkų Sąjunga rengia savo didžiulį metinį pikniką gegužės 30-tą dieną, Vytauto Parke, kuris randasi netoli Šv. Kazimiero kapinių. Šiemet jau iškalno labdariai rengiasi prie to nepaprasto įvykio. Tam darbui jau yra išrinkta darbiš ir patyrusi komisija, kuri jau sparčiai varo darbininkų organizavimo darbą. Jiems yra reikalinga nemažai darbininkų bei pagelbininkų, kurie arba kurios pasišvęstų toje dienoje pasidaryti labdarystės labui.

Šio kampo vedėjas labai nuoširdžiai prašo visų kurie tik gali prisidėti prie šio švento bei garbingo darbo. Juk nėra nieko prakilnesnio bei gražesnio, kaip pasidaryti labdarystei. Labdariai visuomet gerai pavaišina ir

palinksmina atsilankiusius į jų metinį pikniką, bet šiais metais jie žada dar daugiau palinksminti ir pavaišinti savo rėmėjus bei geradarius. Jų gabios ir patyrusios šeiminkės jau iškalno planus daro kaip prireikti ir privirti skanių valgių, kurių bus užtektinai visiems bei visoms.

Visas šio pikniko pelnas bus sunaudotas senelių prieglaudos namo statymo reikalam, kurių yra begalo daug. Taigi, brangūs broliai ir sesutės, neužmirškite aplankyti kapinių ir pasimelsti už mūsų sielas ir po pamaldų atvykti į Vytauto Parką ir tenai su Labdariais linksmai ir naudingai praleisti gegužės 30-tą dieną, nes labdariai reikalai turėtų būti visų lietuvių reikalai ir jų parengimai skaitlingai lankomi.

Taip gi dar kartą primename kad Labdarių 5-ta kuopa iš Bridgeporto rengia savo 25 metų Jubiliejaus paminėjimo vakarienę ateinantį sekmadienį, baland. 21 d., 5-tą valandą vakare Šv. Jurgio parapijos salėje. Šeiminkės uoliai darbuojasi kad pavaišintų atsilankiusius skaniais valgiais bei gėrimais. Taipogi bus gražūs programos, ir geri kalbotojai, tarp jų gerb. kun. Anicetas M. Linkus ir Dr. Jonas P. Poška.

Pereitam sekmadienį įvykęs Labdarių 4-tos kuopos vakaras gerai pasisekė. Laukiame platesnio aprašymo iš šio rengimo.

RUMUNIJA YRA
BAIMĖJE

BUKAREŠTAS, bal. 12. — Rumunijoje pasireiškė baimė. Pradėjo veikti provokatoriai.

Houghton, Mich. — 53 metų Abraham White prisipažino iš pasigailėjimo nužudęs savo penkiolikos metų kurčią, nebylį ir aklą sūnų Frederick. (Aeme telephoto)

Čia ties Triumfo vartais rastas nužudytas vokiečių munių specialistas ir vokiečių mergaitė. Tas gali ir būti priežastis Vokietijai susimesti prieš Rumuniją.

MARCELĖ SRUOGINIS
(po tėvų Stanulytė)

Mirė bal. 14, 1940, 11:45 val. vakaro, sulaukus pusės amž.

Gimus Lietuvoje, šakių apskr., Gelgaudiškio parap., Janėnų kaime. Amerikoje išgyveno 35 met. Paliko dideliame nuliūdime: vyrą Justiną, sūnų Artūrą, 2 dukteris: Albiną ir Marcelę, žentą Antaną Būną, anūkę Marcelę, seserį Gendrūtę Krassauskienę ir jos sėmą ir kitas gimines. Lietuvoje paliko 3 brolius: Juozą, Joną ir Simoną, 3 seseris: Oną, Matildą ir Kunigundą ir jų sėmas ir kitas gimines.

Kūnas pašarvotas 1214 So. 50th Court, Ciceroje. Laidotuvis įvyks ketvirtadienį, bal. 18 d. Iš namų 8 val. ryto bus atlydėta į Šv. Antano par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvisėse. Nuliūdę: Vyras, Sūnus, Dukterys, Žentas, Broliai, Seserys ir Giminės. Laidotuvių direktorius Antanas Petkus, tel. Cicero 2109. (Prašome gėlių nesiusti.)

MORTA KRAUJALIS
po tėvais Viszdinaite

Mirė Balandžio 14, 1940 m., 4:17 val. popiet, sulaukus pusės amžiaus.

Gimus Lietuvoje, Biržų Apskr., Biržų parap., Pilėių kaime. Amerikoje išgyveno 30 metų.

Paliko dideliame nuliūdime vyrą Adolphą, du sūnus Edvardą ir Adolphą ir daug kitų giminių ir draugų. Namų telefonas Canal 1703.

Priklaušė prie Dr. Jos Palaimintos Lietuvės.

Kūnas pašarvotas S. M. Skudo koplyčioje, 718 W. 18th St.

Laidotuvis įvyks Bal. 18 d., 1940, iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Dievo Apveizdos parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-mas dalyvauti šiose laidotuvisėse.

Nuliūdę Vyras, Sūnai, Giminės ir Draugai.

Laidotuvių Direktorius S. M. Skudas, Telefonas MONROE 3377.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
Tel. LAFAYETTE 0727
4447 South Fairfield Avenue

DYKAI koplyčios visose
Chicagos dalyse

Klauskite mūsų radio programo Antradienio ir šeštadienio rytais 10:00 valandą, iš WHIP stoties (1480 k.) Su Povilu Šaltimieru.

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER — PRUZIN

Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 620 W. 15th Ave.

Skaitykite Katalikišką Spaudą

Don't look
OLDER
than your years!

Why be your age? Look younger than your years with Clairol hair... with hair that is soft, colorful, youthful! Those gray streaks can be so thoroughly erased with Clairol, the famous Shampoo Oil Tint... a 3-in-1 treatment that cleanses as it recolors as it TINTS. See your hairdresser today and say:

Naturally... with CLAIROL

Write now for free booklet and free advice on your hair problem to Joan Clair, President, Clairol, Inc., 130 W. 46th St., New York, N. Y.

ADOLFAS ŽIEDAS

Persikyrė su šiuo pasauliu bal. 14 d., 1940 m., 2:00 val. ryte, sulaukęs 25 m. amžiaus. Paliko dideliame nuliūdime: motiną Oną, po tėvus Šleikskaitę, seseris: seserį M. Theodorę, C.S.C., Šv. Kazimiero Vienuolynę, Laurą ir jos vyrą Edwardą Sturną ir Adele; dėdes: Juozą Žiedą ir jo sėmą, Ignacą Šleikskaitę ir jo sėmą, tetą Ievą Kanušienę ir jos sėmą, dėdę Julį Žiedą ir jo sėmą ir daug kitų giminių ir draugų.

Kūnas pašarvotas namuose, 4426 S. California Avenue.

Laidotuvis įvyks ketvirtadienį, balandžio 18 d., 1940 m. Iš namų 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Nekalto Prasiidėjimo Panelės švenčiausios par. bažnyčią, 44-tos ir Fairfield Ave., kur bus atlaikytos gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Prašome visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šermenys ir laidotuvisėse.

Nuliūdę lieka: Motina, Seserys, Dėdės ir Tetė.

Laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis, tel. Yards 1741.

Tas, kuris turėjo saulainę, liežuvi, ipuolė į nedorybę, Liežuvis neturi dantų, o vienok kanda.

FOR DELICIOUS
SNACKS...KRAFT
CHEESE SPREADS

Just bring out several varieties of Kraft Cheese Spreads and crackers... and company refreshments are all ready! These Spreads are grand for sandwiches, appetizers and salads, too. Notice the smart new circle-dot design on the Swankyswig glasses Kraft Spreads come in.

URBA

Gėlių Mylėtojai... Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams ir Puošimams.

GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Phone LAFayette 5800

BUTKUS
Undertaking Co., inc.

William A. Pokorny
Laisnuotas Patarnavimas Dieną ir Naktį.
710 WEST 18TH STREET
TEL. CANAL 3161

\$25,000 VERTĖS UŽBAIGTŲ PAMINKLŲ JŪSŲ PASIŽIŪRĖJIMUI

PIRKITE PAMINKLUS DABAR

ATEIKITE Į ŠIO Miesto MODERNIŠKIAUSIUS PARODYMO RŪMUS.

PAMATYKITE MODERNIŠKIAUSIAS PRABAS GERIAUSIOS IŠDIRBYSTĖS.

PADARYTI IŠ GERIAUSIOS MEDŽIAGOS KĄ GALIMA GAUTI.

KIEKVIENAS DARBAS GARANTUOJAMAS SU GOLD BOND CERTIFICATE.

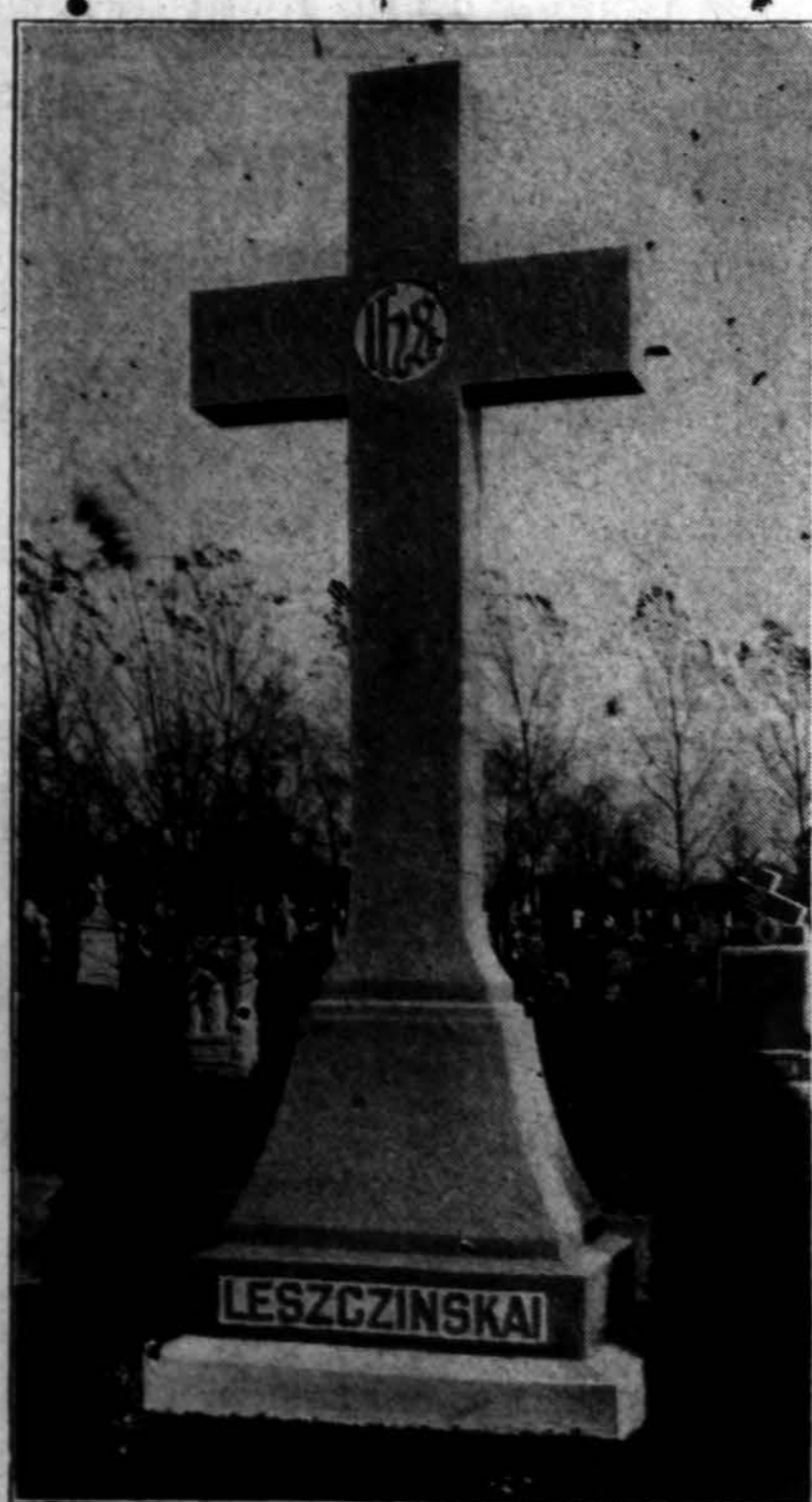
VENETIAN MONUMENT COMPANY

527 N. Western Ave.

Chicago, Illinois

TELEPHONE SEELEY 6103.

Skyrius skersai Holy Sepulchre Kapinių, 5900 W. 111th St., 1 bl. į rytus nuo didžiųjų vartų.

J. P. KAVAI (Kavalauskas), naujas pusininkas. Šaukite — REPublic 6590.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

AMBULANCE PATARNAVIMAS
DIENĄ IR NAKTĮ

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE
MIESTO DALYSE

I. J. Zolp

1646 West 46th Street
Phone YARDS 0781

Anthony B. Petkus

6834 So. Western Ave.
GROvehill 0142
1410 S. 49th Court
CICero 2109

P. J. Ridikas

3354 So. Halsted St.
Telefonas YARDS 1419

Albert V. Petkus

4704 S. Western Avenue
Phone LAFayette 8024

Lachawicz ir Sunai

2314 West 23rd Place
Phone CANAL 2515
Skyrius 42-44 E. 108 St.
Phone PULman 1270

J. Linlevičius

4348 So. California Ave.
Phone LAFayette 3572

S. P. Mažeika

3319 Lituanica Avenue
Phone YARDS 1138-1139

Antanas M. Phillips

3307 Lituanica Ave.
Phone YARDS 4908

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Gyvas Vilniečių
Reikalų Susirinkimas

Balandžio 11 d. įvyko trečiasis iš eilės vilniečių rėmimo reikalų susirinkimas. Susirinkime dalyvavo virš 20 įvairių srovių veikėjų. Buvo giliai, nuosirdžiai ir atvirai rūpimais klausimais išsikalbėta ir nutarta, kad organizuojamas bendras komitetas Vilniaus lietuviams šelpti bus paskirto komiteto bei fondų viršūnė ir dės visas pastangas aplėtusiems komitetams pagelbėti, juos išjudinti, kur reikės — naujus sutverti ir kuo plačiausias mases Vilniaus darban įtraukti.

Susirinkimas priėmė komiteto statutui metmenis ir pareiškė pageidavimą, kad statutas iki ateinančiai savaitei būtų baigtas ir po to organizacijos darbas gyvai pradėtas.

Ciceros lietuvių parapijos klebonas kun. Vaičiūnas matydamas susirinkusiųjų gerą norą ir pasiryžimą dirbti Vilniaus lietuvių naudai, pasiūlė atžymėti gražųjį susirinkimą auka. Kiti tam pilnai pritarė ir sudėjo \$26.00. Aukų sekamai: kun. H. J. Vaičiūnas — \$5.00, J. Stungis — \$5.00, J. Rakštis — \$5.00, B. Gedeiminis — \$2.00, A. Kandrotas — \$1.00, A. Valančius — \$1.00, J. Motekaitis — \$1.00, A. Bacevičius — \$1.00, Pr. Bastis — \$1.00, J. Andriulienė — \$1.00, S. Petrauskaitė — \$1.00, M.

Pirmą Kartą
Chicagoj

BRIGHTON PARK. — Sodaliai ir Sv. Vardo draugija vakarą, kur vaidins pirmą kartą Chicagoj "Jau-nikis ir Jaunoji".

Viskas jau paruošta. Veikalo direktorium yra kun. S. Jonelis.

Veikalas yra 3 veiksmų komedija. Tad, visi prašomi atsilankyti į mūsų parapijos salę balandžio 28 d. O. I.

Balandžio 7 d. įvyko 160 Susivienijimo kuopos susimas, kuriamie pirm. J. Enčeris prašė narių prisidėti prie vajeus ir prirašyti daugiau narių. Sėdynišką išvažiavimą nutarta rengti Rynes Wood, Western ir 88th St.

Kuopoj yra trys ligoniniai, kuriuos lankyti apsiėmė Artišauskienė, Juozaitienė, Kasineienė ir M. Šrupšienė.

Susivienijimo seimui iš kuopos išrinkta delegatė M. Šrupšienė ir jai kuopa paskyrė \$50.00.

Nutarta patiekti seimui ینه-šimą, kad daktarui kvotėjui ir naujų narių įstojimas būtų apmokamas iš centro.

Rašt. O. Ivinskaitė

Vaidyla — \$1.00, O. Aleliūnienė — \$1.00.

Visos aukos perduotos kom-sulvi Petruai Daužvardžiui. Rap.

SVEIKINA KUN. A. LINKŲ

Sv. Petro ir Povilo par. žmonės šiandien sveikina savo darbų ir gabų kleboną gerb. kun. Anicetą Linkų jo vardo dienų. Sveikina jį ir draugai, kurių jis daug turi. Prie tų sveikinimų dedasi ir mūsų dienraščio redakcijos personalas.

POLICIJOS KOVOJ SU
BANDITAIŠ PAŠAUTA
DU PRAEIVIAI

Vakar anksti rytą prie Halsted ir 79th St. sužeista du praeiviai, kai policija kovojo su banditais.

Sužeisti 68 m. John Hett, 10025 Sangamon St. ir 45 metų Richard Guiner, 1041 W. 97th St.

Banditai buvo pagrobę pinigų mainymo bendrovės (79th ir Halsted) menedžerių Sam Gagerman prie jo namų 1518 S. Avers Ave. ir atvežę prie bendrovės bustynės.

Išlipus visiems iš auto, Gagerman pastebėjo policininkus ir išstrukęs iš pagrobikų pradėjo šaukti.

Plešikai pradėjo į jį šaudyti. Banditai pabėgo automobiliu, bet tikima, jog vienas jų sužeistas.

ATSUKTAS ASFALTO
DARBININKŲ
STREIKAS

Po pasitarimų su Michael Carrozzo, Street Laborers unijos viršininku, ald. Roger J. Kiley pranešė, jog asfalto darbininkai grįžta darban.

Carrozzo išsaukęs streiką, nes miestas buvo nusamdes ne unijos darbininkus. Be to, Carrozzo reikalauja, kad darbininkų algos būtų pakeltos iki \$8.20 į dieną. Dabar darbininkams mokama po \$7.20 į dieną.

Carrozzo išsaukęs streiką, nes miestas buvo nusamdes ne unijos darbininkus. Be to, Carrozzo reikalauja, kad darbininkų algos būtų pakeltos iki \$8.20 į dieną. Dabar darbininkams mokama po \$7.20 į dieną.

Carrozzo išsaukęs streiką, nes miestas buvo nusamdes ne unijos darbininkus. Be to, Carrozzo reikalauja, kad darbininkų algos būtų pakeltos iki \$8.20 į dieną. Dabar darbininkams mokama po \$7.20 į dieną.

TRAUKIAM I TEISMAN

Septyni asmenys, kurių du chiegiečiai, traukiami teisman už pardavimą \$1,000,000 vertės šerų aukso kasyklų Meksikoj. Vyriausybės many-mu kasyklose nesama užtenkamai aukso, kad padengtų išlaidas.

Ši kompanija perėmus kasyklą 1934 m. iš anglų kompanijos, kuri valdžiusi kasyklą nuo 1905 metų. Nuo 1934 metų iš kasyklos gauta \$130,000 vertės aukso, kai per

Tėvų Marijonų
Misijos Velykinės
Metu:

Gegužės 2 — 4, Westville, Ill. — kun. dr. Kazimieras Matulaitis.

Gegužės 5 — 7, Rochester, N. Y. — kun. Adomas Mor-kūnas.

Gegužės 6 — 12, Kenosha, Wis. — kun. dr. K. Matulai-tis.

Balandžio 26 — 28, Sheboygan, Wis. — kun. Juozas Dambrauskas.

Gegužės 4 — 12, Frackville, Pa. — kun. J. A. Dambrauskas.

Willie Bioff (kairėje), Hollywood paveikslų unijos vyresnysis su Chicago kalėjimo vyresniu Ed. Denmark (dešinėje). Bioff atliks 6 mėn. bausmę paskirtą prieš 18 metų (Acme telephoto)

tą patį laiką 140 asmenų par-duota šerų milijono dolerių vertės.

VEDYBŲ leidimus išsiėmė: Charles Kinel ir Estelle Andriulis; Mitchell Strach ir Josephine Taraszka; Joseph Rutkowski ir Helen Kuklewicz; Walter Muszynski ir Irene Smolinski; Joseph asuba ir Amelia Posejpal.

IŠ PAREIGŲ atleisti du policininkai — William J. Ryan, kuris kaltinamas atėjęs policijos stotini kovo 17 d. įgėręs ir William J. Kennedy, kuris kaltinamas mėginęs įkalbėti sargą, kad tas prisidėtų prie unijos, kurioj policininko sūnus esąs vienas viršininkų.

IŠ MESINĖS 1142 S. Halsted St., kurios savininku yra Michael Ventrel la, vagys išnešė 10 dežių kiau-lių kojų, 100 svarų lašinių, dėžę sviesto, radio ir \$20.

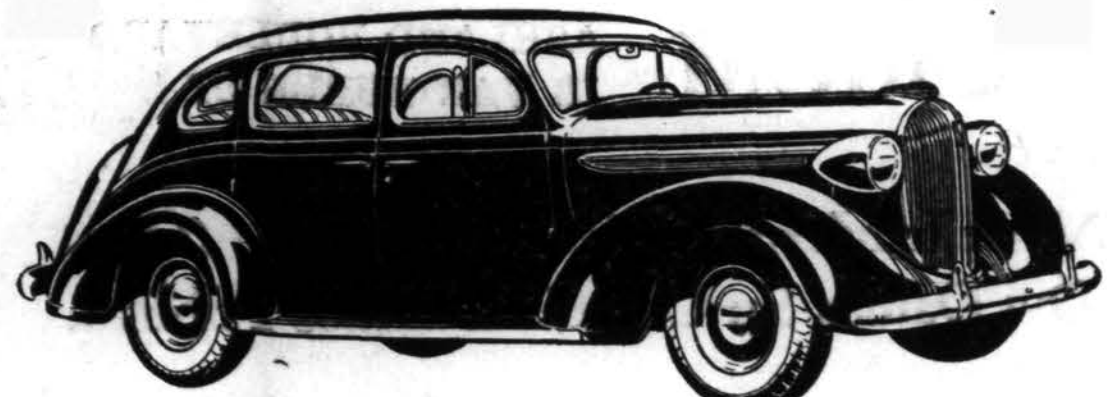
ST. MARY'S ligoninėj mirė 70 m. Mrs. Mary Zabocki, 1923 N. Wolcott Ave., kuri kovo 14 d. su-sižeidė nupuolus laiptais namuose.

Phone Virginia 9780
Mykolas ir Elzbieta
RUDAUSKAI

HOLLYWOOD INN Prop. Svetainę renducjame susirinki mams, parėms, vestuvėms ir vi sokiems parengimams. 2417-19 WEST 43RD STREET Chicago, Ill.

Remkite Lietuvišką
Žyduką

NATHAN KANTER
MUTUAL LIQUOR CO.
Wholesale 4707 So. Halsted St. Tel. Blvd. 0014

PIRKITE NAUJAUSI
CHRYSLER AR PLYMOUTH

Tai yra geriausi ir gražiausi automobiliai Amerikoje, moderniški ir tobulinti, nužemintos kainos, lengvi išmokėjimai, teisingas patarnavimas. Turime daugybę vartotų automobilių, vėliausios mados, prieina-momis kainomis.

BALZEKAS MOTOR SALES

"U WILL LIKE US"
4030 S. Archer Ave., Chicago, Ill.
Phone: VIRginia 1515

LAISKAS IS VILNIAUS

(Tęsinys iš 2 pusl.)

apie 100; net ir kaimams, kur yra mokyklos, įtaiso radio imtuvus, skaityklas, jaunimo menes (klubus). Įsigijome net 3 kilnojamus kino aparatus Viena jų veikia Vilniuje, kiti du važinėja Vilniaus provin-cijoje. Duodame nepasiturin-tiems vaikams vadovėlius. Ruošiamės globoti ir supažin-dinti su Vilnium turistus — maldininkus. Darbo barai už-inti platūs ir dideli. Tik rei-

kia, kad tauta ir mūsų bro-liai išieviai savo aukomis tą labą remtų. Darbo priemo-nės, aukų rinkimo būdai lieka tie patys. Tad ir laukiame paramos iš Federacijos sky-rių, visų buv. V. V. S-gos sky-rių: lai jie atnaujina platinimą Vilniaus ženkliu, Vil-niaus pasų, lai skiria nuosim-tį nuo vakarėlių pajamų ir t. p. Aukus prašome siųsti tie-siai į Vilnių: V. G. Fondo Ko-miteui, Vilnius, žygimanto g. 8, butas 5. Lithuania.

Kan. F. Kemšis

SKOLINAME PINIGUS
ANT PIRMŲ MORGICŲ

PINIGAI Apdrausti iki \$5,000 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation, po U. S. Government priežiūra.

MOKAME **3 1/2%** UŽ PADĖTUS PINIGUS

Ofiso valandos: 9:00 val. ryto iki 5:00 val. vak.
Pirmadieniais iki 8:00 val. vak.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6816 S. WESTERN AVE. PHONE GROVEHILL 0306
JOHN PAKEL, Secretary

BERTHA PUZAUSKIS
WHOLESALE DEALER -- QUALITY MEATS

MĖSOS IŠVEŽIOTOJA KRAUTUVĖM

Pristatome visokios šviežios mėsos.

Daug metų patyrimo mėsos pristatymo biznyje

Trokas naujausios išdirbystės su šaldymo įrengimais arba "Refrigerated"

Biznio Telefonas Yards 7200

Rezidencija

6635 So. Rockwell Street
Grovehill 0318

Royal Dulkių Valytojai
tikrai \$39.95

GAUSITE MAŽĄ VALYTOJĄ DOVANAI.

Nereikia daug aiškinti apie Royal valytojus; — visi žino, kad Royal valytojai yra vieni iš geriausių.

Roosevelt Furniture Co.
2310 West Roosevelt Rd.
CHICAGO, ILL.

ALEX ALESAUSKAS & SONS
Wholesale Furniture Co.
6343 So. Western Avenue
REPUBLIC 6051

NAUJAUSI IR GERIAUSI

RAKANDAI

PIGIAUSIA KAINA — CASH ARBA
LENGVAIS ĮMOKĖJIMAIŠ
Barskis Furniture House, Inc.
"THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904
1748-50 W. 47th St. Phone Yards 5069

Lietuva, Jos Gyvenimas Ir Jos Grožis Dainų Garsuose

ŠIMTAI DAINININKŲ - BERNELIŲ IR MERGELIŲ - DAINŲ GARSAIS ATVAIZDUOS MUMS LIETUVĄ

Didis mūsų tautos rašytojas Vaižgantas yra pasakęs, kad žmogus apsigimęs dailininkas. Jausmai viduje netelpa — jie veržiasi oran visokiais pavidalais ir žmogus juos pareiškia visokiomis formomis. Tautai, skulptūrai, statybai, groti išmokstama labai vėlai ir labai mažai, nes tiems dalykams, be palinkimo, reikalinga ir tam tikrų priemonių. Kas kita daina — giesmė. Ja įdomiau lygiai mokslininkai, dailininkai, lygiai paprasti žmonės, darbininkai. Nerasiame žmogaus, kuris nemėgtų dainos.

Malonu yra žiūrėti į dailininko nupieštą paveikslą, ar tai iš gamtos, ar šiaip jau jo vaizduotės sukurta. Daina — garsais, susiliejusiais su jausmais žmogus klausantiems taip pat piešia vaizdus, estetinio pasigrožėjimo.

Štai, ir šiai Dainų Šventei muzikų taryba parinko bendrą chorą, taip pat vienų vyrų ir vienų merginų chorams, dainas, kuriose jie atvaizduos mums Dievo galybę, Lietuvos gamtą, malonius Lietuvos vakarus, naktis, kuomet esam, Lietuvos laisvės atgavimą, linksmius jaunimo vakarus-vakaruškas ir t.t. Vyrų

choras atvaizduos mums jų žirgelius, mylimas mergėles, jų linksmybes besilankant pas savo mylimas ir t.t. Merginų choras atvaizduos mums savo darželius, rūteles, stakleles, drobeles, mylimųjų bėrus žirgelius, jų vyliojimus "kraipant ūselius" ir t.t. Bus ir klasinių veikalių. Išgirsime solo Irenos Aitutytės "Habane-ra" iš Bizeto operos "Carmen", Kirstukaitės ir Piežienės Grodzkio duetą "Jūrų paukščiai", ir I. Aitutytės, O. Juozaitienės, J. Kudirko, K. Svecisko, K. Sabonio ir J. Samoškos sikstetą iš Donizetti operos "Lucia". Bus daugiau įvairumo, įdomumo. Tai, klausysim, klausysim tų dainų, joms pilnai pasidavę ir užmiršę visus savo rūpesčius ir vargus.

Todėl visi lietuviai, iš arti ir toli, kviečiami sekmadienį, balandžio 21 d., dalyvauti **Pirmojo Chicago Lietuvių Dainų Šventėje, Ashland Blvd. Auditorium**, prie Ashland ir Van Buren gatvių. Salė lengva pasiekti visomis priemonėmis: automobiliais ir gatvėkariais. Van Buren gatvėkariai priverža prie auditorijos, o nuo Ashland Ave. gatvėkarių salę randasi tik už bloko į rykus.

Trumpas Supažindinimas Mūsų Choru, Dalyvaujančių Dainų Šventėje

Aušros Vartų parapijos choras yra taip senas, kaip ir parapija, nes, kuomet susiorganizavo parapija, beveik tuo pačiu laiku susiorganizavo ir choras.

Pradžią buvo sunki ir choras tik lietuviškas giesmes galėjo pagiedoti. Bet, laikui bėgant, choras nuo tol stiprėjo ir tobulėjo.

Aušros Vartų parapijos choras yra žinomas kaip merginų stiprių balsų choras, nes jame visuomet buvo daugiau merginų.

gaidžių, negu vyrų. Chore yra, ir praityje buvo, visa eilė solisčių, kaip tai Stasė Bagdonaitė (dabar Kaupienė), Adelė Šianliutė, Juzė Jakoniūtė, Antanina Feravičiūtė (dabar Skamarakienė), Anastazija Varaniūtė ir dabartinė solistė Irena Aitutytė.

Kad West Side turėjo tiek daug solisčių, tai, aš manau yra nuopelnas a. a. Onos Pocienės, kuomet komp. A. Pocius čia vargonininkavo, o Pocienė giedodavo. Matyti

Žiūrint iš kairės į dešinę, pirmoj eilei sėdi: J. Usas, vice-pirm.; Irena Aitutis, choro solistė; J. Sarksauskaitė, rašt.; gerb. klebonas kun. Dr. J. Vaškas, M.I.C.; varg. J. Brazaitis; kun. M. Jodka, vikaras; B. Zauraitė, izdininkė; S. Kazanauskaitė, finansų rašt. ir J. Sarksauskas.

Antroj eilė: A. Varaniūtė, M. Petraitis, O. Usaitė, K. Saluškaitė, K. Balčiūnaitė, A. Kulikauskaitė ir P. Cibulskaitė. Trečioj eilė: A. Sakalaitė, E. Rudytė, E. Nausėdaitė, M. Keturakytė, E. Lisauskaitė, J. Daniūnaitė, A. Ribickaitė ir G. Meliauskaitė. Ketvirtoj eilė: M. Petraitienė, G. Kraujalytė, R. Baliauskas, A. Baltakis, A. Povilauskas, P. Vaičiūnas, F. Jaukštys ir A. Kaminskaitė. Penktaj eilė: J. Petraitis, P. Yocius, J. Glebauskas ir V. Mikšis. Atvažde nesiranda: L. Labanausko, J. Labanausko, O. Labanauskienės, K. Norvaišos, J. Petraičio, I. Sakalo, S. Laurinaitytės, D. Stankiūtės, J. Juozauskaitės, J. Kraujalio, P. Palonio, J. Povilausko.

nors dar tuo laiku jaunos mergaitės, bet, prisiklausiusios gražaus balso, buvo sužavėtos, pamylėjo giedojimą ir užaugusios pačios pradėjo lavinti savo basus.

Choras turėjo visą eilę gerų muzikų-vargonininkų, kaip A. Sodeika, dabar Lietuvos operoje, Strumskis, komp. A. Pocius, gražiabalsis K. Sabonis ir daug kitų.

Šiame atvažde jau matyti mūsų naujas klebonas gerb. kun. Dr. Juozas Vaškas, M.I.C., kuris labai myli muziką, giedojimą ir begalo myli chorą, jau ir dabar priduoja daug ūpo ir energijos atsilankymu į choro repeticijas ir gražia iškalba, paragindamas daugiau pasišvesti muzikai, idėd daugiau sielos ir jausmų

Irena Aitutyte, Aušros Vartų parapijos ir Liet. Vyčių Chicago apskr. Choro solistė.

kad padaryt giedojimą dar gražesniu.

Šis choras praityje yra daug surengęs koncertų, pastatęs keletą operėlių, ir šiaip

dalyvavęs visokiuose parengimuose. Varg. Juozas Brazaitis sako, kad dabar, prie šio klebono, choras pagyvės, taps veiklesnis, negu iki šiol kad buvo.

Choras "in corpore" dalyvauja Dainų Šventėje, bal. 21 d., Ashland Blvd. Auditorijoje.

Malonėkite Susirinkti

Ši vakarą 7:30 val. balandžio 17 d. į "Draugų" namą 2334 So. Oakley Ave., nuosir- džia prašomi ir kviečiami visų kolonijū skyrių Marijonų Bendradarbių Draugijos Chicago apskrities atstovai bei atstovės ir šiaip malonūs Tėvų Marijonų prieteliai suvažiuoti į labai svarbų susirinkimą. Kaip praityje taip ir ši kartą susirinkimas bus trumpas, nevarginantis, bet svarbus įvairiais pasitarimais ne vien tik išvažiavimu reikalu, bet ir abelmai kitais sverbiais dalykais. Už tat pagėdaujama ne vien tik tie, kur skiriai randasi, bet taip pat iš Bridgeport, Roseland, West Pullmano ir visų kitų kolonijū, kad malonėtumėt kuo skaitlingiausiai suvažiuoti, nes tikimės turėti ir svečių šiame susirinkime. Dabai dideli stovi prieš akis, ne palikite tai vien tik apskrities valdybai ir centrui ir taip pat dvasios vadui, bet pasi-

DALYVAUJANČIŲ DAINŲ ŠVENTĖJ CHORŲ DĖMĖSIUI

Kadangi Šv. Jurgio parapijos salė yra užimta rengiamu vakaru, tat sekanti bendrojo choro repeticija ketvirtadienį, balandžio 18 d., bus Aušros Vartų parapijos didžiojo salėje, 2327 W. 23rd Place 7:30 valandą vakare. Visų chorų nariai prašomi tai įsidėmėti.

stengkite paaukoti savo brangiuoti. Tikiuosi, kad kaip vi- gų laiką, pakalbinti ir kitus, suomet, taip ir ši kartą iš- ir kuo skaitlingiausiai suvaž- klausysite. Lauksiu. J. K.

CLASSIFIED

PARDAVIMUI BIZNIS
Grosėnė ir bukmėnė, kampinis namas; kaina prieinama; randa žemą. Pinais ir geras stakas. Gera progą lietuviui. Atsiskaitė laišku: "Draugas". 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. Box No. 88451.

PARDAVIMUI REAL ESTATE
200 akraių ūkis Indiana. Greitam parduoti — \$6,000.00. 6 pagyvenimų, po 4 kambarius, namas \$8,000. Marquette Parke bungalow \$5,000. Atsiskaitė: 7252 S. Claremont Ave., tel. PROspect 4039.

REIKALINGAS DARBININKAS
Reikalingas darbininkas prie mažos ūkės — singelis ar našlys. Turi mokėti vairuoti trok. Pagyvenimas ir mokeskis. Atsiskaitė: 3658 West 111th Street, tel. Beverly 0231.

PARDAVIMUI TAVERNAS
Kampinis, mūrinis namas. 4 kambariai gyvenimui ant vietos. Randa- si lietuvių ir kity tauty apgyventi kolonijoj. Yra garadzius ir kiti patogumai. Parduosiu pigiai arba pri- tosumui partneris. 2301 South Leavitt Street, Chicago.

PLATINKITE "DRAUGĄ"
Pirmos Rūšies JUODŽEMIS
gėlynams ir žolynams
Pardovome bušėlėis ar vežimais 1 bušėlį 25c; 5 bušėlį \$1.00; 15 bušėlių \$2.50.
STANLEY GAVOUS,
110 So. Ridgeland Ave.
WORTH, ILLINOIS
Tel. Oak Lawn 193J-1

CONRAD Fotografas
Studija įrengta pir- mos rūšies su mo- derninėmis užlaido- mis ir Hollywood šviesomis. Darbas Garantuotas.
420 West 63rd Street
Tel. Bizio — ENglewood 5883.
Res. — ENglewood 5840.

PARDAVIMUI BIZNIS
Saldainės, Ice Cream, Pop Corn ma- šina, smulkmenai, žurnalai, cigare- tal. Yra ir pagyvenimų kambariai. 1855 West 51st Street.

PARDAVIMUI NAMAS
Turime parduoti naują perdirtą 5 kambarių cottage. Karštu vande- niu apšildomas. Prieinama kaina. Atsiskaitė 2117 West 23rd Street Chicago.

PARDAVIMUI ŪKIS
60 akraių ūkis, gera žemė ir bu- dinkai. Randa si Elegon, Mich., prie Route 114. Kaina tik \$2,000. Ats-iskaitė numeru 3251 So. Emerald Ave., Chicago, Ill. Tel. Victory 4181.

PASKOLOS ANT NAMŲ
SIMANO DAUKANTO FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION of Chicago
2202 West Cermak Road
TEL. CANAL 8887
Ben. J. Kazanauskas, Raštininkas

IŠ ARTI IR TOLI VISI LIETUVIAI BALAN- DŽIO 21 D. VAŽIUOJA Į: PIRMAJĄ DAINŲ ŠVENTĘ

ASHLAND BLVD. AUDITORIUM ASHLAND BOULEVARD IR VAN BUREN ST.

PROGRAMOJ DALYVAUJA: 12 Chorų, Vyrų Ir Merginų Chorai, Sikstetas (Ope- ros "Lucia") Ir Solistai. Baigiant Programą Dvi Dainas Su Chorais Dainuos Publika.

Programos Pradžią 5 Val. Popiet.
Šokių Pradžią 8 Val. Vakare.

Šokiams Grieš Populiari
JACK BARRY'S ORCHESTRA

TIKIETŲ KAINOS: 1.00, 75c, 40c; vien šokiams 35c

Sveikata Ligoniams

Knygelė, kuri aprašo apie 350 visokių žolių, medžių žievių, žiedų ir šaknių, su nurodymais dėlko juos vartoti.
Taipgi yra nurodymai Europos lai- vynu ir orlaivynu, kurie dabar da- lyvauja mūsųose, jų kelių tollai ir t.t. Tas viskas parodoma spalvuotu žemlapu. Kaina 35c, 3 setai už \$1.
M. ZUKAITIS
331 DEAN BOULEVARD,
Spencerport, N. Y.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and
LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
4192 ARCHER AVENUE
TEL. VIRGINIA 1141

VAL: 9 iki 5 p. p. Trečiad.: 9 iki 12:00 p. Seštad.: 9 iki 8:00 v. v.